

obzornik

glasilo delovne organizacije

Stopamo v zahtevno obdobje

OB NAŠEM LETOŠNJEM GOSPODARJENJU IN PRIHODNIH PRIČAKOVANJH

Letos smo vstopili v prvo leto novega srednjeročnega obdobja 1981—1985, v obdobje, ko naj bi v Jugoslaviji uresničili težnje po intenzivnejšem in kvalitetnejšem gospodarjenju ter nadaljnjem razvoju in poglobljanju socialističnega samoupravljanja. To pa pomeni, da mora biti poudarek na utrjevanju takšnega položaja delovnih ljudi, da bodo le-ti osnovni nosilci razvoja.

V Sloveniji so opredeljene glavne smeri razvoja: izvozno gospodarstvo, povečanje proizvodnje hrane, ustvarjanje takšne gospodarske strukture, ki omogoča dolgoročno ustvarjanje višjega dohodka na zaposlenega in na vložena sredstva, večje vključevanje znanosti in izobraževanja v gospodarsko strukturo in njeno spreminjanje, razvoj gospodarske infrastrukture, smotrna izraba prostora, izboljšanje človekovega okolja in skladnejši regionalni razvoj.

POLOŽAJ LESNE INDUSTRIJE IN BRESTA

Lesnopredelovalne industrije ta plan ne uvršča med tako imenovane prednostne panoge, z izjemo izvoza. Zato ne pričakujemo nobenih možnosti za kredite in druge ukrepe za pospeševanje proizvodnje — tudi v Brestu ne — razen za izvozne programe.

V teh okvirih temelji tudi srednjeročni plan Brestovih temeljnih organizacij oziroma delovne organizacije, upoštevajoč: strukturo proizvodnih programov Brestovih temeljnih orga-

nizacij — glede na stopnjo obdelave (60 odstotkov pohištva, 40 odstotkov primarne — Žagalnica, Iverka, Mineralka), zastarelost in dotrajanost tehnologije v precejšnjem delu pohištvene proizvodnje (Masiva, Jelka ter deloma Gaber in Pohištvo), pri čemer je za temeljno organizacijo Pohištvo še dodatno problem velikih serij, zatem dotrajanost in že kritično energetska stanje v Žagalnici, Gabru, Masivi in Jelki; zelo slabo dohodkovno učinkovitost zadnjih naložb v Iverko, Tapetništvo in Mineralko, razen naložbe v Žagalnico; precejšnjo

odvisnost skoraj vse Brestove proizvodnje od uvoza reprovromaterialov in to tudi za programe, ki so namenjeni za domači trg; zapiranje domačega trga, skromne lastne prodajne zmogljivosti, slabo povezanost, tudi dohodkovno — s trgovino, močno konkurenco, kar zadeva kvaliteto in cene pohištva.

Izvoz je sicer NAŠE EKSI-STENČNO VPRAŠANJE dela in razvoja, pa vendar se moramo zavedati, da so tudi te možnosti omejene glede na zastarelost tehnologije v proizvodnji pohištva, energetska dotrajanost, slabšo dohodkovno uspešnost — pa tudi na težave na svetovnem trgu.

Najbolj pereče in zaskrbljujoče pa je naše likvidnostno stanje, ki meji že na resne težave pri zagotavljanju redne proizvodnje, izplačilu osebnih dohodkov, pri plačilih domačim in tujim dobaviteljem, plačilih obveznosti po samoupravnih sporazumih ter obveznosti bankam in drugim delovnim organizacijam.

O teh vprašanjih smo v letu 1981 razpravljali v strokovnih sredinah, samoupravnih organih, na zborih delavcev, v družbenopolitičnih organizacijah v Brestu, pa tudi v okviru občine — 18. decembra na zborih združe-

Srečno 1982!

Leto je spet naokrog in spet smo se znašli v tistem značilnem novoletnem razpoloženju, ko obračunavamo sami s sabo in z dogajanjem v širšem družbenem okolju ter kujemo, polni pričakovanj, načrte za prihodnost.

Leto, ki se izteka, je bilo nadvse razgibano, za gospodarjenje prav gotovo ne lahko. Upam, da se je letošnji življenjski utrip Brestovega kolektiva kolikor toliko prepričljivo zrcalil tudi na straneh našega glasila, da je dovolj odmevno opozarjalo na resnost našega gospodarskega položaja in spodbujalo k odgovornemu in prizadevnemu delu v prihodnje.

Nekako tako je zastavljena tudi letošnja novoletna številka; žal takšna zamisel ni bila v celoti izpeljana, saj očitno še ni pri vseh povsem zaživela zavest, da tudi obveščanje terja strokovno in samoupravno odgovornost vsakega delavca in občana.

Seveda kljub resnim časom pričakujete tudi novoletno zabavno prilogo; res smo jo — v težkih porodnih krčih — pripravili; če smo z njo dosegli svoj namen, pa presodite sami.

Z željo, da bi bil tudi v prihodnje Brestov obzornik nepogrešljiv del Brestovega življenjskega snovanja in da bi med Brestovci našel še več soustvarjalcev, stopa glasilo v šestnajsto leto svojega izhajanja.

Krepko si stisnimo roke in nazdravimo: SREČNO, USTVARJALNO IN USPEŠNO NOVO LETO!

Urednik

nega dela in zboru krajevnih skupnosti.

SREDNJEROČNI NAČRT

To so realni okviri, to so dejstva, ki so opredeljena, da gremo v novo srednjeročno obdobje z relativno manjšimi ambicijami (kar zadeva nove investicije: opazne plčče, tanka iverka). Pa vendar smo odločeni, da do konca srednjeročnega obdobja saniramo vse prej našteje ovire, da bodo posamezne temeljne organizacije in naša delovna organizacija sposobne za ustrezne posodobitve in modernizacijo. Seveda to ne pomeni, da si tudi v tem srednjeročnem obdobju ne bomo prizadevali, da storimo kaj več za izboljševanje tehnologije, boljšo organizacijo dela, nove kvalitetne programe, dohodkovne odnose in tako naprej.

LETOŠNJA PROIZVODNJA IN PRODAJA

In kako smo v letu 1981 uresničevali sprejeti plan v Brestu? Plan proizvodnje bo uresničen z okoli 97 odstotki (v enajstih mesecih 88,3 odstotka), s čimer smo, upoštevajoč zavestno manjšo proizvodnjo po sanacijskem planu temeljne organizacije Mineralka, manjšo proizvodnjo oplemenitenih iverk in manjše zastoje zaradi težav s surovinami in reprovromateriali, lahko zadovoljni.

Plan izvoza (popravljen v avgustu) bo uresničen z 90 odstotki na konvertibilno področje, kar pa bo vseeno okoli 27 odstotkov več kot preteklo leto; skupni iz-

voz pa bo za okoli 15 odstotkov višji. Uvoz bo realiziran z manj kot 60 odstotki prvotnega plana ali s 75 odstotki popravljenega plana. To je izredno ugodno, saj se razmerje med izvozom in uvozom izboljšuje.

Plan prodaje na domačem trgu bo realiziran le z okoli 90 odstotki, kar je zelo resno opozorilo! V letu 1981 se je domači trg namreč precej umiril v primerjavi z letom 1980. Kupna moč je manjša, saj so se življenjski stroški povečali. S tem pa se zmanjšuje povpraševanje po dobrinah trajnejše vrednosti kot je pohištvo; tudi ni dovolj sredstev za potrošniško kreditiranje, polog se je povečal na 50 odstotkov kredita, pojavlja se močna konkurenca s poceni, pa vendar solidnimi garniturami pohištva, prodaja na načelih skupnega prihodka se ni obnesla in uveljavila, naši programi se niso dovolj prilagodili zahtevam domačega trga...

Tudi temeljita analiza v vseh Brestovih delovnih okoljih — v Skupnih dejavnostih in v režijskih službah temeljnih organizacij — je pokazala, da nismo dovolj spoštovali konkretnih delovnih dogovorov, o vprašanjih kooperacije, večjem vsklajevanju med temeljnimi organizacijami, nabavo, prodajo, izvozom, uvozom, razvojem, obdelavo podatkov na računalniku in še bi lahko naštevali. Te analize moramo napraviti v vseh organizacijskih enotah Bresta, da bi v letu 1982 slabih stvari ne ponavljali. Izredno se nam je poslabšalo tudi stanje zalog — surovin in (Konec na 2. strani)

Stopamo v zahtevno obdobje

(Nadaljevanje s 1. strani)

repromaterialov, polizdelkov in surovin.

Kljub izrednim ukrepom, ki so bili sprejeti oktobra, se stanje bistveno ni izboljšalo. To nas bo hudo teplo v naslednjem letu in ukrepati bomo morali zelo radikalno. V pogledu ustvarjenega dohodka pričakujemo okoli 95 odstotno realizacijo plana ali za nekaj odstotkov več kot v letu 1980.

PREDVIDEVANJA ZA LETO 1982

In kako predvidevamo, načrtujemo za leto 1982? Glede na Brestove kapacitete, tehnološko raven, glede na težave v oskrbi z repromateriali in surovinami, kar vse nas bo pestilo v tem letu, menim, da bo leto 1982 še težje, kar zadeva zagotavljanje proizvodnje, da bo še težje prodajati na domačem trgu, plasi-rati se na svetovnem trgu z izvozom in uvozom, ker bodo podobne omejitve kot letos; s tem pa bo tudi težje ustvarjati dohodek.

Vendar vseeno predvidevamo, da bi se proizvodnja povišala za 2 odstotka, da bi se celotni prihodek povečal za okoli 24 odstotkov, dohodek za 20 odstotkov (vse v primerjavi z doseženim v letu 1981), izvoz naj bi se povečal za 15 odstotkov, pri tem za 18 odstotkov na konvertibilno področje, uvoz naj bi se zmanjšal za 5 odstotkov (zopet v primerjavi z dosežki v letu 1981). Cene naših izdelkov naj bi se povečale le do 15 odstotkov — različno glede na povečanja v letu 1981. Dohodek pa je zelo težko predvideti, ker je v mnogočem odvisen od cen surovin in repromaterialov, stroškov, pa tudi od predvidene revalorizacije osnovnih sredstev oziroma povečanja amortizacijske stopnje.

Ustvarjeni dohodek pa bomo morali prerazporediti in usmeriti tako, da bo dohodek za sklade naraščal hitreje kot za delitev in razporeditev na osebno, skupno in splošno porabo. Pri tem pa bi morali vseeno zadrževati realne, osebne dohodke na doseženi stopnji oziroma si prizadevati, da življenjski standard delavcev Bresta ne bi še naprej padal. Cilj nam je, da število zaposlenih ostane nespremenjeno in ne predvidevamo povečanja.

NAŠE POVEZAVE

Brest bo še naprej povezan v sestavljeno organizacijo Slovenjales — proizvodnja in trgovina. Letos je bilo sodelovanje zelo dobro zlasti pri vsklajevanju predvsem uvoznih, pa tudi izvoznih vprašanj. V sestavljeni organizaciji se dogovarjamo o ustanovitvi interne banke, delovne organizacije Marketing, skupno imamo že del sklada skupnih rezerv.

Predvsem pa bomo morali več napraviti pri skupnem nastopu na svetovnem trgu in pri resničnem dohodkovnem povezovanju s skupnim rizikom med proizvodnjo in trgovino.

V okviru notranjskega območja bomo nadaljevali in nadrobneje opredelili sodelovanje pri naslednjih vprašanjih: vsklajevanje razvoja gozdarstva in lesarstva, še posebno v pogledu surovinske osnove območja; resnejše dohodkovno povezovanje z Javorjem in Lesonitom — tudi glede sovlaganj in dogovora o tesalnici na žagi Jelke v Begunjah.

Brest kot ena izmed največjih poštenih delovnih organizacij se mora še bolj poslovno in tudi sicer povezovati z ustreznimi delovnimi organizacijami v drugih republikah ter usklajevati obojestranske interese. Taki stiki so že vzpostavljeni z ugodno delovno organizacijo z 2500 zaposlenimi — Simptom Vranje v Srbiji, ki je prejela najvišje jugoslovansko priznanje v Jugoslaviji — nagrado AVNOJ in sestavljeno organizacijo Tresko Skopje, ki združuje 75 odstotkov gozdarske in lesarske proizvodnje v Makedoniji.

NAŠE PRIHODNJE NALOGE

Če bomo hoteli v letu 1982 in tudi naprej vzdržati korak, doseči zastavljene cilje, odgovoriti na izzive doma in v tujini — na domačem in na tujem trgu, potem se bomo morali z vso odgovornostjo spoprijeti z nekaterimi resnimi vprašanji tudi znotraj temeljnih organizacij kot celote. Znova poudarjam, da moramo vsi, najprej pri odgovornih delavcih v temeljnih organizacijah, v skupnih dejavnostih in tudi pri vsakem delavcu v proizvodnji — še posebno v režiji, zaostriiti odnos do dela, napovedati bitko proti nedelu, proti samozadovoljstvu in izgovorom

za neopravljeno ali slabo opravljeno delo, običajno na račun drugega.

Kar zadeva samoupravno organiziranost in ustvarjanje pogojev, da delavci v temeljnih in v delovni organizaciji resnično obravnavajo in odločajo o najpomembnejših vprašanjih, moramo naše samoupravne sporazume in druge akte tudi spoštovati in uresničevati, ali pa jih spremeniti.

Za nagrajevanje po delu in rezultatih dela je treba narediti več kot samo sprejeti metodologijo za vrednotenje zahtevnosti dela. Pri tem si ne smemo delati utvar, da bodo demagoške zahteve po uravnilovki razrešile naše probleme. Več najdobi tisti, ki več prispeva za večjo proizvodnjo, prodajo, izvoz, dohodek, k manjšemu škartu, hitrejšemu popravilu, da bodo zastoji krajši in podobno, pa naj bo to fizični delavec v neposredni proizvodnji ali tehnik, inženir, vodilni delavec v temeljni organizaciji ali Skupnih dejavnostih. Toda osnova morajo biti delo in rezultati dela, torej tudi ustvarjeni dohodek, prodaja in podobno.

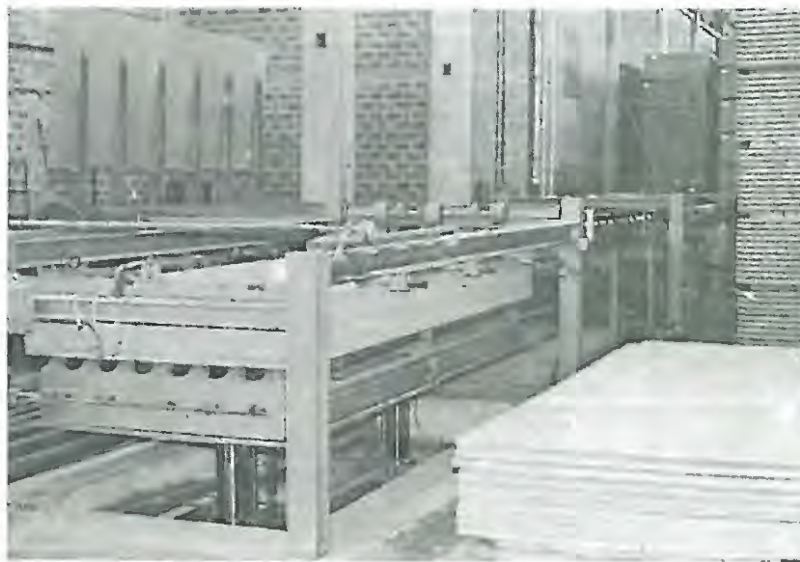
Zato se bomo v prihodnje mnogo več dogovarjali o tem, zakaj se nekatere stvari prepočasno uresničujejo, kar povzroča negotovanja in hudo kri med delavci. Pred nami je sedaj obdobje, ki resnično ne bo sprejelo površnega dela. To je predvsem stvar vodilnih delavcev, strokovnih delavcev v posameznih delovnih okoljih — v temeljnih organizacijah in Skupnih dejavnostih — tudi inštruktorjev in delavcev v proizvodnji. Proizvodnje, ki ni »pokrita« s prodajo na domačem trgu ali v izvozu, ni mogoče tolerirati; vsakršno samovoljvo v tem pogledu moramo onemogočiti.

Delavci v prodaji, izvozu, nabavi in uvozu imajo v tem času veliko odgovornost, zato si morajo temu ustrezno prizadevati, se kadrovsko izpopolniti in zaostriiti neposredno odgovornost za sprejete dogovore in obveze, dogovorjene in vsklajene z našimi temeljnimi organizacijami.

To pomeni tudi neposredno odgovornost temeljnih organizacij za sprejete obveze. Naša razvojna služba — povezana tudi navzven in tehnologi v temeljnih organizacijah nosijo veliko obveznost, da iz sedanjih proizvodnih zmogljivosti izkoristimo kar največ.

Tudi premikom strokovnih kadrov in delavcem med temeljnimi organizacijami se ne bomo mogli izogniti, kajti zmanjševati moramo proizvodnjo za zalogo in proizvajati več tistega, kar sprejme domači trg, še posebno pa izvoz.

In še bi lahko naštevali. Toda za to bo še dovolj priložnosti.

Iz TOZD IVERKA — brušenje plošč

Čisto na koncu bi vas rad spomnil, da bo v letu 1982 Brest star 35 let. Lepa starost in če smo nekoliko hudomušni, v najlepših letih! Malo je še sedaj delavcev s tem stažem na Brestu, veliko je nekoliko mlajših; pa vendar nas ta obletnica navdaja s ponosom! Koliko je bilo vloženega znoja, truda, žuljev, prečutih noči ob razmišljanjih, kako bi to in to naredili, uresničili?

Zelo veliko! Vsi se moramo tega zavedati, potem bomo laže

delali in se spoprijeli s težavami, ki nas sedaj težijo.

Med seboj moramo še bolj krepiti vrednote, skovane v najtežjih časih naše revolucije: tovarištvo, medsebojno zaupanje in pomoč, delavnost, znanje, solidarnost, skromnost, zaupati moramo v naše socialistično samoupravljanje. S temi željami in željo po krepkem zdravju, želim vsem delavcem Bresta vse najlepše v letu 1982!

Tone Kraševac

V prvi polovici 1982?

UVAJANJE NOVEGA SISTEMA VREDNOTENJA DELA

Prizadevanja za uvajanje novega sistema vrednotenja dela v Brestu trajajo že kar precej dolgo. Letos je trajala od julija naprej precej široka javna razprava o tem sistemu z vzorčno ocenitvijo del. Vse temeljne organizacije so na ta sistem dale vrsto pripomb in predlogov. Pripombe se nanašajo predvsem na to,

— da je fizično delo glede na vzorčne ocenitve in sistem še vedno prenizko ovrednoteno,

— da v predlaganem sistemu niso upoštevani vsi delovni pogoji (delo v izmenah, delo na višini in podobno),

— da je novi sistem vrednotenja veliko bolj zapleten kot dosedanj,

— da bi bilo potrebno vsa dela bolje vrednotiti in nagrajevati.

Poleg omenjenih je bilo še nekaj pripomb, ki so se nanašale na sam samoupravni sporazum in še nekaj nebitnih.

Medtem, ko je bil novi sistem vrednotenja v razpravi, smo imeli razgovore z nekaterimi delovnimi organizacijami (Novoles), ki že imajo podoben sistem vrednotenja dela in razgovor s predstavniki republiškega sveta zveze sindikatov. Na razgovorih smo ugotovili, da bi bilo potrebno veliko pogumnejše in hitreje tudi v naši delovni organizaciji uvesti predlagani sistem vrednotenja. Ta sistem je bolj analitičen in je zaradi tega lažje ovrednotiti vsa dela.

O tem, kako napredujejo dela pri uvajanju sistema vrednotenja in o pripombah iz javne razprave je bil informiran tudi delavski svet delovne organizacije.

In kako naj bi tekli postopek za sprejem novega sistema?

1. Do srede januarja 1982 naj bi pripravili osnutek sprememb samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov, katerega sestavni del je nov sistem vrednotenja. Komisija, ki je do sedaj delala na novem sistemu, pa naj v njem upošteva vse pripombe iz javne razprave in popravi sam sistem.

2. V času, ko bo o spremembah samoupravnega sporazuma

javna razprava, je treba pripraviti ocenitve vseh del, ki so na Brestu.

3. Strokovna služba naj prične z delom pri izdelavi meril za nagrajevanje učinkovitosti pri delu. Tista merila, ki so že izdelana, naj se vključijo že v ta sporazum (nagrajevanje trgovskih potnikov, delavcev v prodajalnah itd.)

4. O osnutku samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov naj bi delavski svet odločal v drugi polovici januarja.

5. O predlogu in o razpisu referendumu za sprejem samoupravnega sporazuma o delitvi osebnih dohodkov naj bi po prejšnji javni razpravi na vseh ravneh delavski svet delovne organizacije odločal v drugi polovici februarja.

Referendum, na katerem naj bi vsi delavci Bresta odločali, ali se preide na novi sistem ali ne, naj bi bil predvidoma 12. marca 1982, takrat, ko bodo volitve v delegatske skupščine.

V razpravi za uvedbo novega sistema vrednotenja bodo morale sodelovati tudi vse družbenopolitične organizacije, vse strokovne službe in delavci sami. Kot je že ugotovljeno, je novi sistem vrednotenja precej bolj zapleten in naj bi bilo zato, da bi večina delavcev sistem bolj razumela, tudi več posvetovanj, sestankov in razgovorov.

Če hočemo vsa dela v Brestu ovrednotiti po novem sistemu, morajo biti ta dela kar najbolj enotno opisana. Opisana morajo biti vsa dela. Tista dela, ki ne bodo opisana, ne bodo ovrednotena. V razvidih del mora biti določeno, kakšno znanje (šolska izobrazba) in izkušnje so potrebne za opravljanje posameznega dela. Vendar pa opisi del in razvidi še niso v celoti izdelani in sprejeti v vseh temeljnih organizacijah in v delovni skupnosti.

Če se bomo v novem letu bolj složno, bolj odgovorno, bolj dogovorno in končno, z večjo voljo lotili dela, ki nas čaka pri uveljavitvi novega sistema vrednotenja, potem lahko pričakujemo, da bo uveljavljen že v prvem polletju.

J. Otoničar

Lepo priznanje Brestu

Ob dnevu jugoslovanske ljudske armade je dobil Brest še eno lepo priznanje: štab teritorialne obrambe Notranjske mu je podelil zahvalo za aktivno in uspešno sodelovanje pri razvoju in krepitvi teritorialne obrambe. Vsekakor bo to priznanje še okrepilo medsebojno sodelovanje.

Zložaji na skladišču žaganega lesa v TOZD ŽAGALNICA

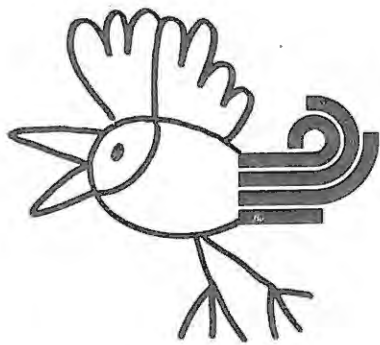
Letošnja prodaja pohištva

Pri sprejemanju letošnjega plana smo si zastavili nalogo, da bomo s prodajo na domačem trgu ob normalnih tržnih pogojih spremljali proizvodne zmogljivosti temeljnih organizacij. Sedaj, ob zaključku leta, vidimo, da nam te naloge ni uspelo v celoti izpolniti. Plan prodaje na domačem trgu bo izpolnjen približno z 90 odstotki.

To pa je vplivalo, da so se zaloge po temeljnih organizacijah bistveno povečale. Prodajni rezultati so po temeljnih organizacijah seveda različni, poudariti pa je potrebno, da so najslabši pri temeljnih organizacijah Mineralka in Jelka.

Pri tem je seveda potrebno omeniti nekatere objektivne okoliščine, ki so bistveno vplivale na takšno stanje. V letu 1981 je bistveno padla kupna moč, ker se je ob podražitvi pohištva še posebno odražalo v manjšem povpraševanju. Naše proizvodne temeljne organizacije so zelo toga reagirale na zahteve trga. Omejevali smo proizvodnjo izdelkov, ki so šli dobro v prodajo. Tudi pomanjkanje repromateriala se je odražalo v naši nekompletni ponudbi.

Prodajna služba je na vse mogoče načine poskušala reševati težko stanje. Organizirali smo več razprodaj, vključevali smo se v prodajne akcije, ki jih je organizirala trgovska mreža, z intenzivno reklamo smo povečali prodajo v lastni maloprodajni mreži, s posebno stimulacijo smo pospeševali prodajo spalnic, organizirali smo prodajo s popustom opuščenih programov, pa tudi slabše prodajanih programov. Še posebno smo si prizadevali pri uvajanju novega programa 3 x 3 prek uspele razstave v Cerknici, pa tudi z intenzivno montažo omenjenega programa v trgovinah.

Ploskovno pohištvo

Prodaja programa Katarina WH se je gibala v okviru plana. Katarina BL bo z 20 odstotnim popustom v zadnjih dveh mesecih dosegla načrtovani obseg prodaje. Polovico proizvodnje smo prodali Lesnini, ostalo pa se giblje v okviru pričakovanj. Program 3 x 3 je kasnil, saj je bilo predvideno, da bo pripravljen za prodajo v novembru. Tako pra-

vega odziva in ocene o prodajnih možnostih še nimamo.

Spalnic Andreja bo na koncu leta ostalo še okrog 300 garnitur. Katarina TK se na trgu ni uveljavila; večje količine nam uspe prodati za opremo posameznih objektov. Omenjeni program je posnemalo več delovnih organizacij, ki nam z nižjo ceno močno konkurirajo. Jedilnice trg ni sprejel; temu je tu vzrok visoka cena, pa tudi kvaliteta ni v skladu s ceno. Kljub 30 odstotnemu znižanju trg teh jedilnic ne sprejema tako kot smo pričakovali.

Kuhinjsko pohištvo

Z razširitvijo na štiri tipe kuhinj s prodajo nismo imeli težav; težave so z odpremo, saj kljub veliki zalogi ne moremo odpremiti že prodanih kuhinj, ker primanjkuje korit.

Tapetniški izdelki

Značilno za letošnjo prodajo tapetniških izdelkov je bilo, da smo v začetku leta imeli pomanjkanje in dolge dobavne roke, kar je vplivalo, da smo izpadli iz trgovin in so nam odpovedali naročila. V maju in ju-

niju smo se morali ponovno vključiti v trgovino. Z razprodajami nam je uspelo v zadnjem četrtletju znižati zaloge; uspeli smo tudi razširiti proizvodni program s takšnimi izdelki, ki jih trg sprejema.

Mineralne plošče

Prodaja mineralnih plošč na domačem trgu je bila v okviru trenutnih potreb trga po teh ploščah. Za ladjedelnice, za katere smo dobili vso potrebno dokumentacijo (atesti, rešene konstrukcije), je bila tudi prodaja v okviru možnosti. V ladjedelnicah smo se uveljavili in za to tržišče lahko rečemo, da je osvojeno.

Pri prodaji gradbenih plošč pa smo sicer dosegli nekaj uspehov, vendar se bistveno pozna recesija na tem področju, saj so bile v tem letu ustavljene predvsem tiste naložbe, ki naj bi bile glavni porabniki naših plošč. Obenem pa tudi nismo imeli vseh potrebnih tehničnih rešitev na tem področju. Sele proti koncu leta smo z našimi izdelki iz negor plošč sposobni konkurirati na trgu.

S. Zidar

Strojegradnja na Brestu

Bliža se čas lesnega sejma v Ljubljani, na katerem bomo prvič pokazali naše razvojne dosežke na področju proizvodnje lesnih strojev. Za začetek bo Brestovo strojogradnjo zastopal program, sestavljen iz korpusne stiskalnice, stiskalnice za hladno lepljenje laminatov na površine in stroj za krojenje folij. Za te stroje je konstrukcijske načrte izdelal Brestov razvojni oddelek, neposredno izdelavo pa sta prevzela v sodelovanju pogonski servis v Cerknici in Kovind iz Unca.

Pripravljamo tudi ustrezno reklamno gradivo, s katerim bomo seznanili predvidene kupce v Jugoslaviji s tehničnimi značilnostmi strojev. Predvideni so tudi osebni stiki s predstavniki tovarn, da bi že v letu 1982 izdelali nekaj takih strojev za potrebe domače lesne industrije. Za proizvodnjo prvih naročil so v Kovindu rezervirane ustrezne proizvodne zmogljivosti.

Tako naj bi bil Brest za sedaj nosilec celotnega razvoja in prototipov, Kovind pa bi prevzel v izdelavo posamezna naročila. Pri tem bosta oba partnerja tesno sodelovala na tehničnem, prodajnem in proizvodnem področju. V delo za posamezne sestavne dele bosta vključevala tudi druge kooperante. Vsi, ki delajo pri strojogradnji, razmišljajo tudi o novih strojih, ki bi jih morali postopoma razvijati in tako dopolnjevati dosednji proizvodni program.

Brest in Kovind bosta za potrebe posameznih podjetij, ki se bodo odločala za take stroje, usposobljena nuditi tudi inženiring za celovito ureditev mon-

tažnih linij, v katere bodo vključeni posamezni stroji. Da bi naša razvojna prizadevanja čimprej našla uporabno vrednost v neposredni proizvodnji prihodnjih kupcev, moramo pospešiti naše delo na naslednjih področjih:

1. Intenzivno moramo razvijati sodelovanje s Kovindom ter tako koristno izrabljati in dopolnjevati znanje, izkušnje ter proizvodne zmogljivosti obeh delovnih organizacij.

2. Delo pri izdelavi prototipov je treba organizirati tako, da bo sprotno, ne glede na to, da je osnovna naloga naših mehaničnih delavnic v Cerknici vzdrževanje strojev v temeljni organizaciji.

3. Čimprej moramo preseliti servisno delavnico iz tovarne pohištva v pripravljene prostore v centralnem skladišču. Ta prostor pa moramo koristno porabiti za zaključna dela pri strojih in preizkušanje njihovega delovanja.

4. Nenehno moramo spremljati položaj tržišč in seznanjati lesno industrijo v Jugoslaviji s tehničnimi in drugimi podatki o strojih ter tako pridobiti prve kupce za nove stroje.

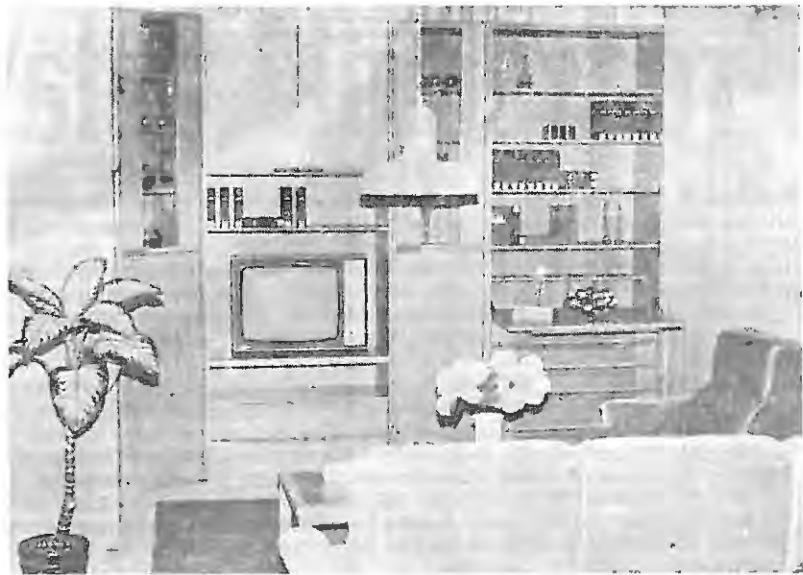
5. Nenehno je treba dopolnjevati naš sedanji proizvodni program s takimi stroji, ki bodo obogatili sedanjo ponudbo in odpirali možnosti domačim načrtovalcem tehnologije in inženiringa za čim večjo uporabo domačega znanja.

6. Skrbeti moramo za kvaliteto izdelave in uslug pri montaži in pogonu ter v organizacijskem in kadrovskem pogledu dopolnjevati v skladu s potrebami skupine, ki delajo na našem novem razvojnem področju.

7. V skladu z možnostmi moramo izpopolnjevati opremljenost proizvodnje s sodobnimi stroji in pripomočki.

Razvoj strojogradnje bodo v prihodnje financirale vse Brestove temeljne organizacije. Kljub temu, pa je slej ko prej glavni porok za njen razvoj tudi prodaja izdelkov.

D. Mazlj

Še en pogled na naš program 3 x 3

Iz drugih lesarskih kolektivov

V ELANU so znova pretehtali svoje naložbe v prihodnjih nekaj letih in sprejeli investicijski program do leta 1984. V Združenih državah Amerike bodo ustanovili lastno podjetje, s katerim želijo utrditi svoje izvozne pozicije na zahodni polobli. Načrtujejo nove proizvodne obrate in opremo za proizvodnjo plastičnih izdelkov, s čimer bi povečali proizvodnjo predvsem za izvoz (jadralna letala, čolni, avtostrehe). Investirali bodo tudi v večje zmogljivosti vzdrževanja, energije in izdelovanja lastne opreme za potrebe temeljnih organizacij, ki jo sedaj uvažajo. Nabaviti pa želijo tudi nov, sodobnejši računalnik.

STOL je letos v glavnem dokončal vse načete naložbe in sicer izgradnjo tapetniške delavnice, obrata družbene prehrane, transformatorske postaje in krivilnice, v končni fazi pa je obnovo kovinske delavnice. Za sedanje srednjeročno obdobje načrtujejo, da bi vsa sredstva, ki bodo na voljo, namenili za nakup strojev in opreme za posodobitev tehnoloških postopkov. Da bi uresničili vse potrebe, bi potrebovali 298.000.000 dinarjev; v ta znesek pa ni vključena posodobitev energetskega sistema, ki bi veljala dodatnih 111.000.000 dinarjev. Le-ta pa je nujna, saj je energetski sistem zastarel in ne omogoča več varnega obratovanja.

V TOVARNI MERIL ocenjujejo, da celo presegajo svoje izvozne obveznosti, zastavljene s planom. Ves izvoz gre na konvertibilno področje.

MARLESU se bo pridružila nova temeljna organizacija, ki bo združevala lesarstvo v Ljutomeru. Predstavniki delovnih organizacij Lesnina in Marles ter predstavniki njunih temeljnih organizacij so na razgovorih ocenili, da bi najbolj ustrezala integracija lesarske dejavnosti v Ljutomeru v eno temeljno organizacijo v okviru Marlesa. S tem bo Marles razširil svoj proizvodni in prodajni program z industrijsko proizvodnjo furnirnega pohištva.

Združene organizacije v SOZD UNILES so v letih 1980 in 1981 izvažale v petdeset držav. Leta 1980 so izvozile za 85.375.000 dolarjev, od tega 34 odstotkov izdelkov primarne proizvodnje in 66 odstotkov izdelkov finalne proizvodnje. Največ so izvozile v Zahodno Evropo in Severno Ameriko. 37 odstotkov izdelkov so združene organizacije izvozile direktno prek svojih služb, 24 odstotkov prek Lesnine, 26 odstotkov prek Slovenijalesa in 13 odstotkov prek ostalih izvoznikov.

JAVOROVA tovarna strojne opreme se vse bolj uveljavlja. Letos je dobila lastne prostore, kar ji omogoča povečanje proizvodnje in razširitev proizvodnega programa. Izdeluje mizarске stiskalnice, stiskalnice za preoblikovanje vezanega lesa, hladne stiskalnice za predtiskanje, dvizne mize, stroje za nanos lepila, čiščenje opažnih plošč, razsek odpadkov poliuretana in dvigala za delo na višini. Pripravljajo tudi inženiring — celovite ponudbe opreme. Storili so tudi prve korake, da bi se vključili v izvoz, predvsem s možnostmi za Sovjetsko zvezo.

TROPLES iz Kopra (v sestavi Slovenijalesa) je letos praznoval desetletnico uspešnega dela. Ustanovljen je bil kot specializirana žaga za tropski les. Odtlej so predelali nad 330.000 kubičnih metrov tropске hlodovine za potrebe naših pohištvenikov. To predstavlja tretjino vse predelane tropске surovine v Jugoslaviji.

SLOVENIJALES — trgovina je v svojih prizadevanjih za povečanje izvoza in razširitev zunanjetrgovinske dejavnosti odprla dve novi poslovni enoti v Združenih državah Amerike — v Los Angelesu. Sedaj so na ameriškem tržišču prisotni s petimi poslovnimi enotami za kolonialno pohištvo in s poslovno enoto za ploskovno pohištvo, ki naj bi vsaj v začetku pokrivala celotno tamkajšnje tržišče.

MEBLO se v svojih raziskovalnih prizadevanjih povezuje tudi z znanstvenimi ustanovami. Centru za kemijske raziskave UNESCO je ponudil skupno raziskovanje naslednjih področij: proizvodnja nekaterih strojev za lesno industrijo, razvijanje formaldehida v dovoljenih mejah onesnaževanja okolja, proizvodnja lakov za industrijo pohištva, uvajanje mikroprocesorjev v lesno industrijo po načelu »ključ v roko«. Te projekte sofinancira tudi UNESCO.

LESNINA bo v letu 1981 v svojih šestih trgovskih in osmih proizvodnih temeljnih organizacijah z 2500 delavci ustvarila 14 milijard celotnega prihodka. Izvozila bo za 2.150 milijonov dinarjev delno lastnih proizvodov in pretežno proizvodov drugih delovnih organizacij, s katerimi je dolgoročno poslovno in dohodkovno povezana. Večina izvoza je na konvertibilno področje; izvoz na klirinško tržišče je za nemarljivo majhen. Skoraj polovica izvoza je za Združene države Amerike, močan pa je izvoz tudi v Zahodno Evropo in arabske dežele. V njenih poslovnih enotah in mešanih podjetjih v tujini dela nad 400 delavcev.

Iz montažnega oddelka v TOZD POHIŠTVO

Predsedniki delavskih svetov imajo besedo

Namenili smo se, da bi za našo novoletno številko poprosili predsednike delavskih svetov, ki so v središču našega samoupravnega dogajanja, naj ocenijo letošnje gospodarsko leto, pa tudi sedanji samoupravni trenutek, ko se jim prav v teh dneh izteka njihov dveletni mandat. Želeli smo, naj ocenijo delo organov upravljanja, omenijo poglobljena vprašanja, s katerimi so se ukvarjali in s tem v zvezi ocenijo tudi naše letošnje gospodarjenje in prihodnja pričakovanja.

S tem smo želeli, da bi posamezni prispevki sestavljali mozaično celoto Brestovega letošnjega gospodarjenja in samoupravljanja.

Žal se nam namena ni povsem posrečila, saj so se nam izneverili kar štirje predsedniki delavskih svetov temeljnih organizacij. Zanimiva in trpka obremenitev je ugotovitev, da prav iz tistih temeljnih organizacij (Iverka, Tapetništvo, Mineralna in Pohišstvo), kjer je bilo čez vse leto največ gospodarske in samoupravne problematike. Morda so bralce pustili na cedilu zato, ker se jim je že iztekel mandat; ali pa so vzroki drugače?

IGOR GORNIK — predsednik delavskega sveta delovne organizacije

Z letošnjim gospodarjenjem ne smemo biti zadovoljni. Naše poslovanje je vse leto spremljalo nelikvidnost, ki je v zadnjih štirih mesecih dosegla svojo kritično točko. Stanje likvidnosti nam otežuje normalne poslovne odnose z drugimi gospodarskimi organizacijami.

Vseskozi smo ugotavljali, da je oskrba proizvodnje z osnovnimi surovinami in repromateriali vedno bolj težavna, za nekatere vrste materialov pa celo kritična. Še posebno je bilo kritično, kar zadeva oskrbo proizvodnje z materiali domače industrije, predvsem tiste, ki je vezana na uvoz. Dobavitelji namreč nimajo materiala iz uvoza, Brest pa nima tako velikih možnosti za združevanje deviznih sredstev, da bi pokrival zahteve vseh dobaviteljev.

Nič boljše ni bilo stanje v oskrbi repromaterialov iz uvoza. Pomanjkanje deviznih sredstev in dinarska nelikvidnost sta pripomogla, da smo se morali odpovedati nekaterim uvoznim materialom. Poleg tega pa so se možnosti za uvoz še zmanjšale, saj smo v septembru prešli na mesečne uvozne kvote. Zato je bila v zadnjih mesecih vprašljiva proizvodnja vseh izdelkov, ki imajo večji delež uvoznih surovin.

Na drugi strani pa smo bili priča zmanjševanju kupne moči ter zviševanju življenjskih stroškov, ki sta prispevala, da prodaja ni mogla slediti zmogljivostim proizvodnje. Obseg prodaje pohištva je bil torej vedno nižji od obsega proizvodnje. Zaradi tega so zaloge gotovih izdelkov stalno naraščale. Večje zaloge pa neposredno vplivajo na vezavo obratnih sredstev v zalogah in s tem na podaljšanje obračanja obratnih sredstev v proizvodnem procesu. To pa povzroča potrebo po dodatnih sredstvih. Tako so nastajale vsak mesec velike težave z izplačilom osebnih dohodkov, zapadlih obveznosti in zakonskih obveznosti do družbe.

To so bili osnovni problemi v gospodarjenju celotnega Bresta, ki jih je moral obravnavati in reševati tudi delavski svet delovne organizacije.

V drugi polovici leta se je začelo aktivno delati tudi na metodologiji vrednotenja zahtevnosti dela. Naloga nas vseh je, da v prihodnjem letu to vprašanje čimprej rešimo tako kot smo si delo zastavili. Sicer bomo ostali tam, kjer smo bili lani in letos. To je bil kratek pregled dela in prizadevanj, ki jih je opravljal delavski svet delovne organizacije v tem letu.

V letu 1982 se bodo podobne težave nadaljevale. Rešitev bo treba poiskati v večjem izvozu naših izdelkov. Zavedati pa se moramo, da ti izdelki ne dosega takih cen kot na domačem trgu. Zato si moramo prizadevati za večjo storilnost dela, boljše organizacijo dela, boljše izrabo sredstev za delo, znanja in tehnologije. Skratka, gospodariti bomo morali z nižjimi stroški, bolj varčevati na vseh področjih, boljše organizirati izrabo delovnega časa in izboljšati naš odnos do dela. Le s takšnim načinom dela bomo z našimi izdelki konkurenčni na tujem tržišču.

Novoizvoljenim članom delavskega sveta želim, da se čim uspešneje spoprimejo s težavami, kajti z uspešnim reševanjem teh problemov bo uspeh Bresta zagotovljen.

Vsem Brestovcem pa bi ob tej priložnosti želel uspešno novo leto 1982.

● TOZD Jelka

JOŽICA ŠKERLJ

Kar zadeva naše gospodarjenje, moramo v ospredje postaviti likvidnostne težave in zmanjševanje prodaje.

Likvidnostno stanje se je tako zaostri, da že ogroža normalno proizvodnjo. V naši temeljni organizaciji zaradi pomanjkanja materialov še nismo ustavili proizvodnje, večkrat pa smo morali zamenjevati programe, ki so bili že v proizvodnji. S tem smo seveda občutno podaljšali proizvodni cikel. Kljub takim razmeram pa smo letni proizvodni načrt dosegli že do 15. decembra. Če smo lahko z doseženim planom zadovoljni, tega za prodajo ne moremo trditi. Zaloge so nam letos občutno porasle. Zato

bo dohodek precej nižji kot bi sicer lahko bil.

Zaradi manjšega povpraševanja po pohištvo na domačem trgu smo si prizadevali povečati proizvodnjo za tuje tržišče. Plan izvoza bo v celoti izpolnjen. Zavedamo se, da bo tudi v prihodnjem letu osnovna usmeritev proizvodnje za izvoz. Res, da izvoz dohodkovno ni privlačen, zavedamo pa se, da je nujen. Skrb pa nas, kako se bomo vključevali v mednarodno delitev dela, če upoštevamo, da v naslednjem srednjeročnem obdobju finančno nismo sposobni izpeljati nikakršne modernizacije v proizvodnji pohištva.

Organom upravljanja se izteka dveletni mandat, zato je prav, da ocenimo njihovo delo in ugotovimo pomanjkljivosti pri našem dosedanjem delovanju. Z aktivnostjo samoupravnih organov razen nekaterih izjem, smo lahko še kar zadovoljni. Udeležba na sejah je bila zadovoljiva, težko pa bi ugodno ocenili povezovanje delegatov z delovnimi okolji, iz katerih izhajajo. Delegati so prihajali na organe upravljanja s stališči svojih oddelkov vedno takrat, kadar so obravnavali vprašanja, ki neposredno zadevajo delavce, se pravi, osebne dohodke, delovni čas, pomanjkljivosti v proizvodnji, pomanjkanje materialov in podobno. Ko pa se je razpravljalo o širši problematiki, pa stališč največkrat ni bilo.

Delegati, predvsem delegati delavskega sveta, so bili v tem obdobju močno obremenjeni z obravnavanjem in sprejemanjem različnih samoupravnih sporazumov.

In ravno pri sprejemanju letih so večkrat izražali nezadovoljstvo, ker so menili, da je večina zadev že vnaprej rešenih in da se zadeve ne da spremeniti. Nujno bi bilo, da bi iz našega delegatskega sistema izločili samoupravne sporazume, ki nas prisiljujejo; na primer sporazumi, za katere predlagatelji že vnaprej postavijo zahtevo v smislu, če sporazuma ne podpišete, bomo prenehali z dobavo materialov.

Težave v gospodarjenju se bodo gotovo nadaljevale tudi v prihodnjem letu. Naša osnovna naloga pa je, da se vsi delavci Bresta zavzamemo in jih razrešujemo. Poiskati moramo vse rezerve, ki jih imamo; imamo pa jih po mojem mnenju še veliko. Sleherni delavec Bresta se mora zavedati, da nam ne bo nihče ničesar poklonil in da bomo imeli tisto, kar bomo sami ustvarili.

● TOZD Masiva

IVAN ŠKRLJ

Letošnje gospodarjenje je bilo v naši temeljni organizaciji zadovoljivo, zlasti, če upoštevamo večje materialne stroške od načrtovanih, pa tudi zastarelost strojne opreme in tovarne v celoti. To nam je onemogočilo ustvariti takšen ostanek čistega dohodka kot bi si ga želeli. Pri tem pa moramo seveda upoštevati tudi vse lastne slabosti, ki so vplivale na slabše gospodarske dosežke.

Delavski svet, pa tudi ostali organi upravljanja, si je čez vse leto prizadevali ustvariti pogoje, v katerih bi lahko dosegli večje delovne uspehe. Da je bilo delo delavskega sveta raznoliko, pove že samo število sej, ki jih je bilo v tem letu kar osemnajst. Na teh sejah smo sprejeli vrsto ukrepov za boljše poslovanje v prizadevanjih za stabilizacijo:

- zmanjšanje materialnih stroškov,
- boljše izraba delovnega časa,
- prizadevanje za večjo kvaliteto izdelkov,

— prizadevanje za večji izvoz na konvertibilno tržišče,

— zmanjšanje zalog materialov in podobno.

Poleg omenjenih ukrepov je delavski svet razpravljal in sklepal o vseh sprotih zadevah, ki sodijo v njegove dolžnosti po statutu temeljne organizacije.

Pri uresničevanju ukrepov pa seveda ni šlo brez težav in zapletov, ki smo jih morali v naši temeljni organizaciji prizadevno reševati čez vse leto.

Že v začetku leta nam je primanjkovalo bukovega lesa, ki bi bil vsaj delno zračno sušen. Zato smo morali uporabljati popolnoma svež les, kar je povzročilo, da so bile ozko grlo sušilnice. Zadevo smo reševali tako, da so nam les sušile druge delovne organizacije in Brestove temeljne organizacije, kar pa nam je nedvomno bistveno povečalo proizvodne stroške. Težave zaradi pomanjkanja ostalih materialov smo največkrat reševali z izposojanjem pri ostalih Brestovih temeljnih organizacijah in pri drugih delovnih organizaci-

jah, tako, da ni prihajalo do večjih zastojev v proizvodnji.

Velike težave in povečanje stroškov so predstavljali tudi novi izdelki, katerih je bilo v tem letu približno štirinajst, od tega polovica za izvoz.

Vendar bomo gospodarski načrt, ki smo ga sprejeli v začetku leta, najbrž nekoliko presegle.

Nerešeno vprašanje ostaja nagrajevanje po delu, ki je zelo pereče in povzroča, da nekateri ne spoštujejo samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka, pa tudi sklepov Brestovih samoupravnih organov. Vsekakor moramo to vprašanje reševati v okviru celotne delovne organizacije.

Najbolj zaskrbljujoče pa je seveda stanje likvidnosti, ki ga je naš delavski svet spremljal vse leto in skušal s svojimi sklepi, kolikor je v njegovi moči, vplivati k izboljšanju tega stanja.

Menim, da bo treba v prihodnjem letu še resneje in bolj enotno kot doslej uresničevati stabilizacijske ukrepe, da bi s tem Brestu in vsej družbi omogočili izboljšati naš sedanji gospodarski položaj.

V letu 1982 želim vsem Brestovcem veliko delovnih uspehov in osebne sreče.

● TOZD Žagalnica

FRANC KRAŠEVEC

Delo samoupravnih organov je bilo v naši temeljni organizaciji kar precej razgibano, saj je bilo leto 1981 v znamenju stabilizacije, kar nam je prispevalo dodatne težave poleg dosedanjih.

Velike težave smo imeli v začetku leta s pomanjkanjem hlodovine, občasno pa tudi lepenke.

Delavski svet je te težave redno spremljal in sprejemal vrsto

sklepov in ukrepov, da bi bile posledice čim manjše. Člani delavskega sveta so delali z zavzetostjo, kar je videti tudi iz tega, da nismo nikoli imeli težav s sklepčnostjo. S čutom odgovornosti so delali tudi ostali sveti in komisije.

Proizvodnja je bila v začetku leta na žagi delno motena zaradi pomanjkanja hlodovine, kar je narekovalo prerazporeditev delavcev v ostale enote. V polletnih mesecih pa smo morali obratovati v treh izmenah in tudi ob prostih sobotah. Tako smo izpolnili obveznosti do izvoza in so bili devetmesečni rezultati poslovanja zadovoljivi. V letu 1982 ni pričakovati bistvenega izboljšanja, ampak še bolj zaostrene pogoje gospodarjenja.

Vsem delovnim ljudem BRESTA želim srečno in zdravo novo leto 1982.

● TOZD Gaber

STANE TRUDEN

Že lani smo si zastavili cilje za leto 1981, kako naj bi organi upravljanja delali, da bi delo potekalo nemoteno in da bi izpolnili plan, ki smo ga sprejeli na zboru delavcev in na seji delavskega sveta.

V prvem tromesečju našega poslovanja so bili rezultati slabi. Na slab poslovni rezultat je vplivalo predvsem to, da nismo izpolnili proizvodnega načrta. Tega je bila kriva zlasti nepravčasna dobava repromaterialov in polizdelkov, ki smo jih dobivali od kooperantov z Bresta.

Zato so morali organi upravljanja in družbeno-politične organizacije predlagati sanacijski načrt za naše poslovanje v drugi polovici leta. Seveda stanje ni bilo lahko. Poslovni svet in delavski svet sta sklenila, da je treba na zboru delavcev prikazati stanje naše temeljne organizacije in povedati, v kakšnih težavah smo.

Ob polletnem obračunu se je stanje izboljšalo. Na pobudo delavskega sveta in poslovnega sveta smo zavzeli stališče, da je treba pospešiti prodajo in nabavo. Dogovori z odgovornimi delavci niso bili uresničeni tako kot je pričakoval delavski svet, zato imamo še vedno težave pri poslovanju in uresničevanju stabilizacijskih ukrepov, ki so še

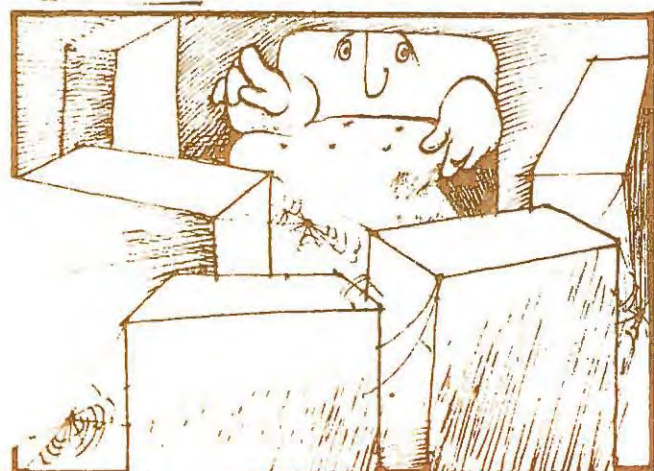
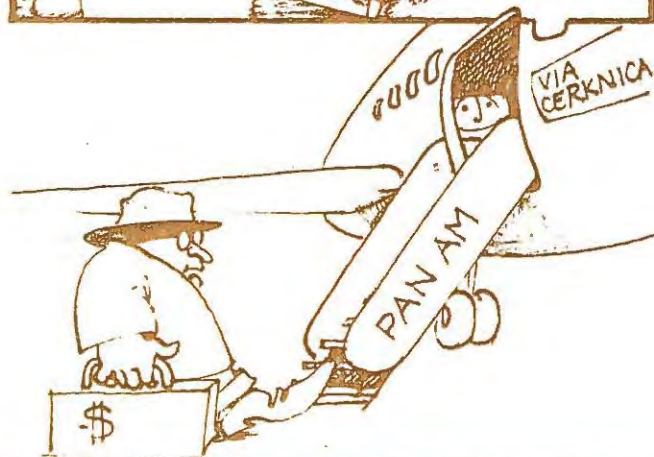
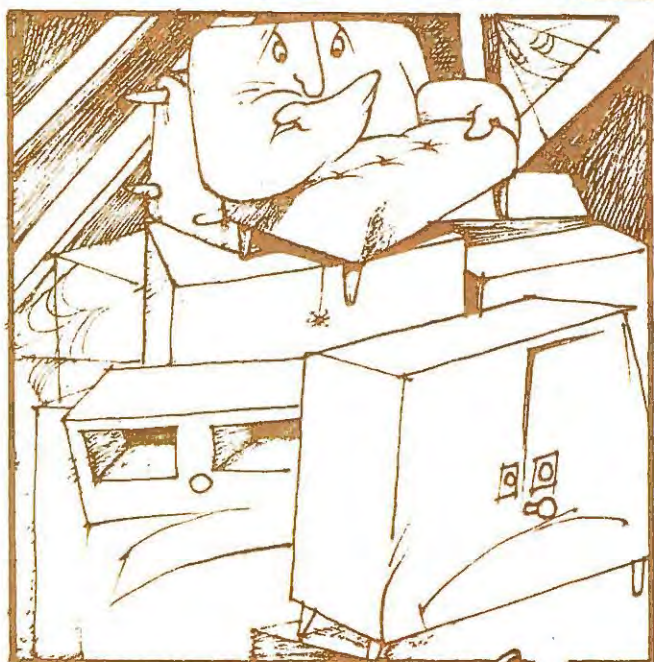
pred nami. Delavski sveti vseh Brestovih temeljnih organizacij so se dogovorili za medsebojno načrtovanje in delitev dela, da bi uspešno zaključili leto 1981.

Vendar pa tega nismo mogli izpolniti. Ne vem, kdo naj bi bil krivec za te pomanjkljivosti. Vsi pa vemo, da se pojavljajo iz dneva v dan večje težave na zunanem in na domačem tržišču. Zaman bodo vsa prizadevanja organov samoupravljanja, če se ne spoštujejo samoupravni pogoji (Nadaljevanje na 5. strani)

'81
'82

*brestov

obzornik

obrazi

(Preprosto po Simonu Jenku)

I
Vstala je tovarna
ter se giblje živa,
znane čute kaže,
kar pod streho skriva.

In srce razume
čudne govorice,
ki jih govorijo
deske in deščice.

Kamor se obrneš,
polno je skladišče;
komaj v njem še najde
viličar križišče.

II
Star fotelj pod stropom
se iz spanja zgame:
»Kam vas bodo vlekli,
kam boste prodane?«

Pošlje glas iz teme
gizdava omara:
»Tu bomo ostale,
nihče nas ne mara.«

Koj nato iz kota
druga jo popravi:
»Slišala sem šefa,
ki takole pravi:«

»Vsako leto h koncu
slabo je kazalo,
vendar se nazadnje
vse je spet prodalo.«

III
»Letos slaba kaže,
prva jo zavme,
niti vzhodni veter
tokrat ne obrne.«

»Kaj bo torej z nami,
svetlo ogledalo,
če ne sede zdajle
kupec na letalo?«

»Kdo nam bo odpiral
svikaste karitone,
kdo nas razporejal
v luksuzne salone?«

IV
Tak so se menile
žalostne omare,
dan za dnevem bolj prašne,
dan za dnevem bolj stare,

dokler se fotelj spet
v foliji ne zlekne:
»Kaj boste čakale!
Vse to nič ne tekne.

Poslušajte zgodbo
mojega življenja!
To vam je poučno —
malo potrpljenja:

V
Fabrika je naša
na kredit zgrajena,
vse blago in pena
na kredit kupljena.

Tudi barve, laki ...
tudi vse ostalo —
Mene je že rojstvo
s tem zaznamovalo.

Kolikor je dela
vame naloženo,
tudi to s kreditom
v banki premoščeno.

VI
Zdaj plačujem davke,
davke na kredite
in zato kredite
jemljem za kredite.

Za kredit obresti
grde podpisujem,
za obresti obresti
drage spet plačujem

z novimi krediti
čez vsako mejo —
Kdaj bom splezal
na zeleno vejo?

VII
Zdaj naj navsezadnje
kupre kreditiram:
le se s tem načinom
koga sprovočiram.

Kupec, ki me hoče,
noče vsega kriti,
vsak bi rad počival
z mojimi krediti.

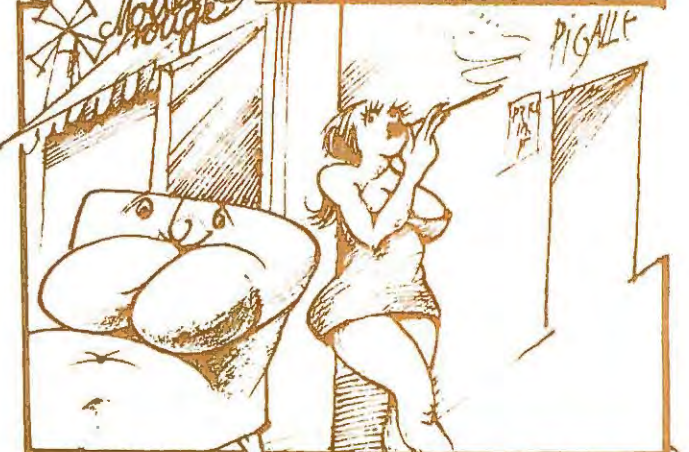
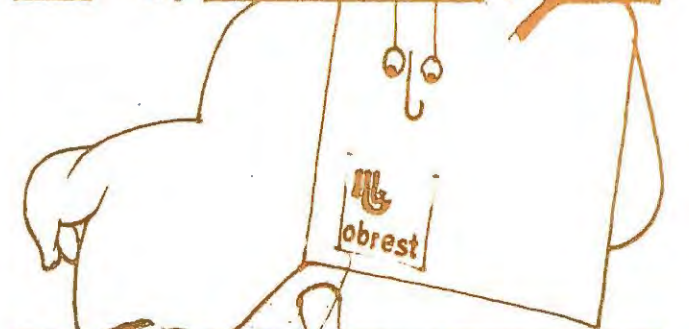
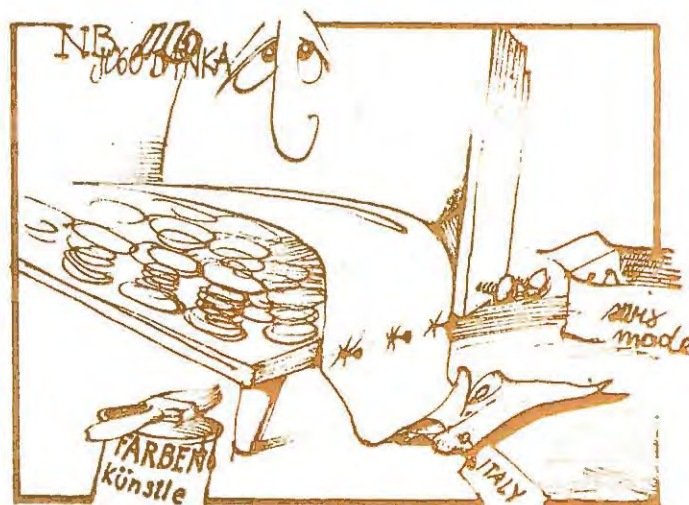
Reci zdaj, omara,
v kotu zaprašena:
Kje so še krediti?
Kaj mi je storiti?«

VIII
»Never mind,« zastoka
iz teme vitrina,
»moglih nas pa reši
»manja trgovina!«

»Zunaj?« zahtji zdaj
mišica v predale.
»Me bi se v Pigallu
prav lahko prodale,
vendar cene v frankih
take so, mišica —
v žepih naše firme
kravav kaverne ...«

IX
Trudna je družina
v solzah pozaspala,
v sanjah se Marija
vsem je prikazala.

Zjutraj je razglasil
rezultat predalnik:
»Vse bo navsezadnje
rešil - računalnik!«

BRESTOVEC SE NE JEZI SE!

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

Posebna navodila:

O tvojem ravnanju med samo igro ti povedo navodila, kaj početi, ko prideš na naslednje številke:

TOZD Žagalnica. Ker nam od vsega našega pohištva dajejo dile še največ denarja, se lahko kar premakneš na številko 12.

TOZD Iverka. Čakaš zaradi zastojev in remonta ter v tem času samoupravno vključuješ delovni koledar; zato dvakrat ne mečeš.

TOZD Mašč. pri povečanju mečeš triletni finančni načrt vendarle lažje.

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

V izvozu se moramo nujno premakniti naprej; zato se tudi ti premakneš na številko 75.

Uvoz. Zaradi potrebnih materialov se premakneš za toliko mest naprej, kolikor pokaže kocka, nato pa se zaradi uvoznih omejitev vrneš za pet mest nazaj.

Cene. Ker cene oblikujemo samoupravno, lahko vržeš dvakrat; skladno s predpisi pa se ti iz obeh metov prizna ena točka (torej se premakneš za eno mesto naprej).

62

61

60

59

58

57

56

55

54

53

52

51

50

49

48

47

100

99

98

97

96

SOZD Slovenijales. Ker se stvari znotraj SOZD vendarle polagoma in postopoma premikajo, se tudi ti vendarle polagoma premakneš na polje 58.

BREST. Zaradi dogovorjene solidarnosti ter potrebe po enotnem nastopu in skupnih razvojnih ciljih je prav, da nadaljuješ svojo pot skupaj z ostalimi — ramo ob rami. Zato se vse ostale figurice, kjerkoli trenutno so (zadaj ali spredaj) avtomatično premaknejo na polje 56.

Skupne dejavnosti. Na osnovi svobodne menjave dela premakneš svojo figurico za toliko mest naprej, kolikor ti pokaže izračun iz $x + y$, pri čemer je x — število igralcev, y — število točk, ki jih pokaže kocka pri metu.

TOZD Prodaja. Si praviš premestljivimi objekti? Žal vam: za kvaliteto izdelkov so krivi proizvajalci, za je kriva birokracija, za prodajo pa kupna moč pomagaj... Ker nimamo storiti, moraš počakati dohitijo ali prehitijo vsi nasledovalci.

Sšna navodila in opozorila:

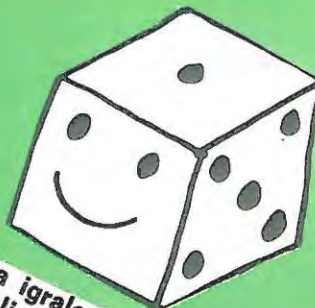
Ta igra za ljudi z moč-
ni živci in ne tisto otro-
š igračkanje, ki vam je
na ostalo v spominu
nosne dni v mladosti.

Vsak igravec ima svojo fi-
gurico, vsi skupaj pa koc-
kajo z isto kocko. Mimo-
grede naj vas opozorim,
da bo Brest v pomanjka-
nju ustreznih proizvodnih
programov za tržišče men-
da pričel s serijsko pro-
izvodnjo premakljivih ma-
sivnih figuric in ustreznih
kock.

Igravec, ki vrže šestico,
nima pravice do še enega
meta, ker dosledno ne pri-
znavamo neopravičenih pri-
villegijev in obogatitev.

Začetek igre je običajen;
po vrstnem redu, za kate-
govorite, vsak vrže kocko
in se premakne za toliko
mest, kolikor točk poka-
že kocka ob prvem metu.

Zmaga igravec, ki prvi do-
seže ali preseže planirano
številko 100.

š! Zaradi zaslug
sejvu izvoza lahko
ikr, zaradi slabših
reultatov pa greš
la! le na številko

TOZD Pohištvo. Med velikimi
zalogami se izgubiš v iska-
nju ustreznega velikoserijske-
ga programa; tudi kocka ti
ne pomaga, zato je enkrat
niti ne vržeš.

TOZD Jelka. Zaradi učinkov
pri integracijskih povezavah
sploh ni treba metati, ampak
se neposredno premakneš kar
na številko 24; ker pa to ni
zasluga samo TOZD Jelka, se
tudi vse ostale figurice po-
maknejo za eno mesto na-
prej.

Jubilantske nagrade. Bresto-
vec, ki je 10 let delal v de-
lovni organizaciji, bi se pre-
maknil za eno mesto naprej,
tisti z 20 leti za dve mesti
in s 30 leti za tri mesta.
Kdor ima še kakšno leto de-
lovne dobe izven Bresta, bi
se premaknil še za eno me-
sto naprej. Ker pa vprašanje
jubilantov še ni rešeno v za-
dovoljstvo vseh, se pomakni
na polje 92 in normalno na-
daljuj z igro, ko boš na vr-
sti. To velja tudi za vse
ostale (neBrestovce).

Investicije. Ker za sedanje
investicije vlada huda zima,
ne bodi preveč razgret; koc-
ko sicer lahko vržeš, s figu-
rico pa moraš ostati na istem
polju do naslednjega meta.

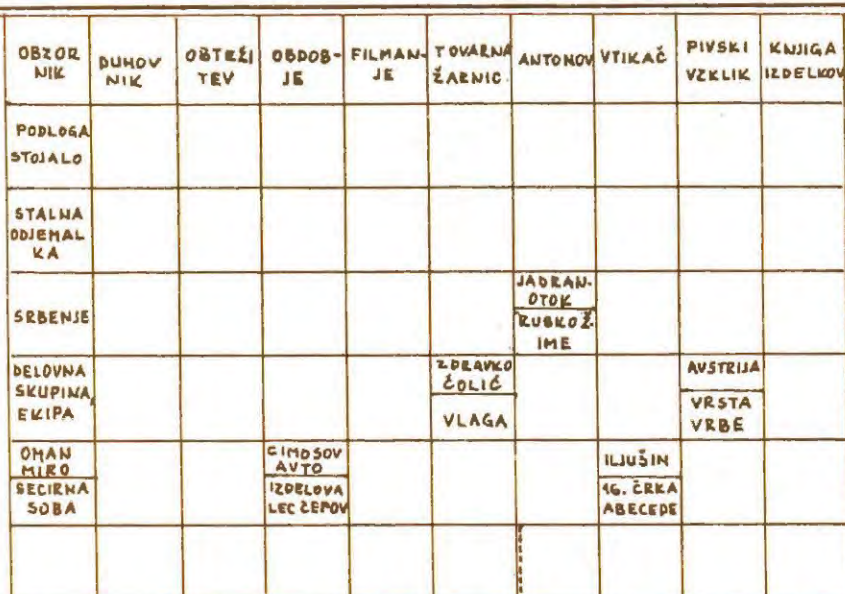
TOZD Gaber. Kljub trenutno
slabšim rezultatom imajo ku-
hinje z vgrajenimi koriti še
vedno perspektivo, zato se
lahko optimistično premakneš
na številko 36.

TOZD Tapetništvo. Ležeš na
najnovejši (že spet novi) se-
dežno-ležalni izdelek in raz-
mišljaš o normah; enkrat ne
mečeš.

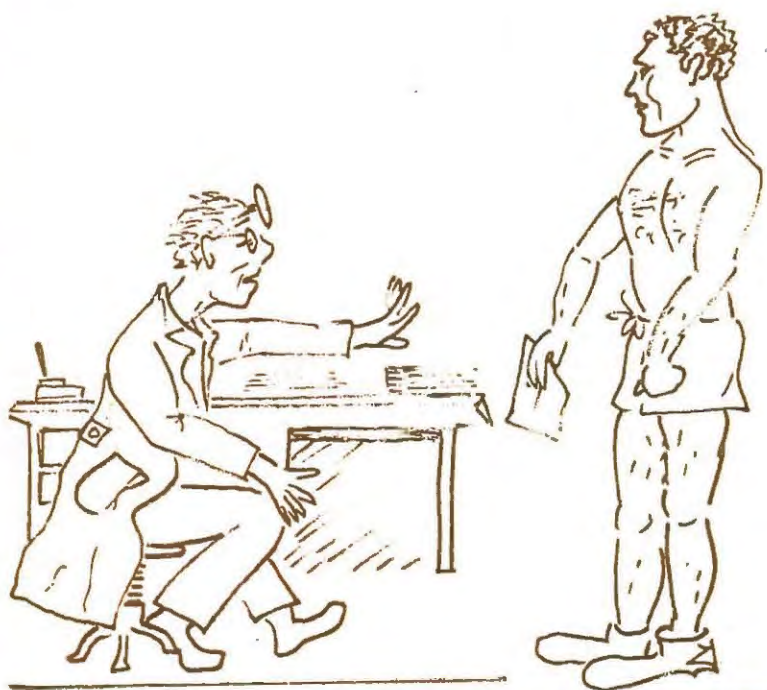
TOZD Mineralka. Da bi rešil
težave z zalogami Negor
plošč in finančnimi rezultati,
moraš iti na simpozij za re-
ševanje teh vprašanj; simpo-
zij je na številki 16.

Pa SREČNO in obilo razvedrila pri
enkratni igri »Brestovec, ne jezi
se!«

OBZORNIK	OSAMI TEV	GOZDNI DELAVEC	MESTO OB ČERNEM MORJU	PEVKA PROBNIK	MIRO OMAN	NAVAL NASKOK	AVT. OZNAČENJE LESKOVICA LIKALEC		JEKNEJA (LIJUBSK)				KREBRO TONE PAVČEK		KRATICE MENJE VALUTE LIT, KOR PUS		ZATEKA NJE	IGRALKA ITA
KUPEC ABONENT									BOJNI STRUP					OBNOVI TEV	TIRANJA VODEČA KOŠUTA			
ŠIKANI RATI									KAZALNI ZAJEMEK PREPRIČATI			STORNI RATI, PREKLICATI						
VELIKA VEŽA				DELAVEC NA AKORD ALENKA VIPOTNIK								TOMŠIČ ANTON		NEZDRAV IVAN TAVČAR				
KONEC ŠAH. IGRE				LUKAV IZRAGLU				NARODNO OSVOBOD. VOJNA		PAUČEVO IDOL			INFORMA CIJ. SENT.				KARLO VAC	SILICIJ
NADAV NAPLAČILO				VARIJANO MESTO				IGOR PRETNAR	MOSTAR PADEC		ŽUPAN ČIČ	GRŠKA PO KRAJINA				IZDANA ODPRTI NA	SARAJEVO LATE RAN	ADOLF (LUB.)
								IZDELOVA LEC CORRY					GODALNI INSTR. ZVER IZ ROBU MALE					
								MINERAL Z AVALE					UMAZA NEC				JOSIP DEBEL JAK	
								LJUDSKA MILICA	NAKLADA IZDAJA SPREMLJ. EROSA					STARI SLOVAN VOTLI NA			E.O. GRŠKA ERKA	
								RUDNIK V BIL DEL ZOBNIKA							SKAND PROBIL JOKANJE		PODZEM. ŽIVAL	GLASB. SOBB
									KOBE EMA	GOROVJE V SZ ITALIJAN SKI						GORNJA OKROVČINA TEPINA ANDREJ		
								KOPNINE OBDAJE Z MORSKIM			TEMINA						KONEC POLOTOKA	
								PUSTA KITAJSKA POKEKANI			GOROVJE V BURMI						OS. ZAIN	

»Kar prav ji bodi«, smo si mislili, ko smo jo gledali, švercarko previto, kako je morala sleči del svoje garderobe, da je plačala carino za kavbojke. Malo zatem pa smo se že zamislili: »Hm, hm, kaj pa bomo slekli v gospodarstvu, če se bodo podobne omejitve razširile tudi na naš uvoz? Ah, tudi iz tega zosa se bomo že kako izvlekli. Če ne drugače, se bomo malo skupaj stisnili in se tako pogreli.«

Po dolgem času smo vam zno-
va pripravili nagradno križanko,
ob kateri se boste lahko vsaj
malo kratkočasili med novolet-
nimi prazniki. Ker ni težka, pri-
čakujemo rekordno število reši-
tev.

Tudi nagrade so vabljive:
— tri prve nagrade — **NO**
TRANSJURI LISTI (2. zvezek),
— druga nagrada — 300 dinar-
jev,
— tretja nagrada — 200 dinar-
jev,
— tri četrte nagrade — po 100
dinarjev.

Da ne bi uničili edinstvene zabavne igre »Brestovec, ne jezi se!« na katere hrbtni strani je križanka, lahko pošljete rešitve na posebnem listu, na katerega izpišete po vrsti pravilne besede (vodoravno).

Rešitve s pripisom »nagrada križanka« pošljite uredništvu najkasneje do vključno 20. januarja 1892.

OBSOSNIK — prikuha h glasilu delovne organizacije. Nevarnosti, da se znajdejo v zosu, so se izpostavili: z besedo — Božo LEVEC, Franc MLAKAR, Janez PRAPROTNIK, France STERLE in Zdravko ZABUKOVEC; z risbo — Božo KOS, Božo STRMAN in Zdravko ZABUKOVEC. Križanko je prispeval Franc MELE. Za glavnega in odgovornega kuharja se smatra Božo LEVEC.

Zos je v tiskarni na roke zmešal Miha KOZAMERNIK, med delovne ljudi in občane pa ga je servirala ŽELEZNIŠKA TISKARNA v Ljubljani.

Predsedniki delavskih svetov

(Nadaljevanje s 4. strani)

razumi in delitev dela na Brestu. V decembru smo sprejeli tudi plan za obdobje 1981—1985 in opravili volitve v organe upravljanja.

Vsak član, ki sprejme odgovornost v teh organih, naj bi se obnašal tako, da bi izpolnili stabilizacijske ukrepe in zadovoljili delavce, ki živijo v naših krajevnih skupnostih. Tako bomo izpolnili naš srednjeročni plan. Vsem delavcem Bresta pa želimo srečno leto 1982 z željo, da bi se bolje poslovali.

● TOZD Prodaja

ROBERT VESEL

Če naj ob iztekajočem se letu ocenjujem delo organov upravljanja, posebno pa delo delavskega sveta, se mi zdi pomembno omeniti, da je naša temeljna organizacija med mlajšimi na BRESTU. Zato je bilo potrebno vložiti v delo organov upravljanja še toliko večje napore. Je pa tudi res, da smo temeljna organizacija, ki ima najbolj razvijane delovne enote, saj so tudi dela, ki jih opravljamo, zelo različna.

Precejšnje težave na sejah organov upravljanja smo imeli s sklepčnostjo, saj imamo delovne enote raztresene po vsej Jugoslaviji, od Bitole pa do Maribora.

Hkrati pa je bila pred nas postavljena zelo odgovorna naloga, kako prodati proizvodnjo vseh Brestovih temeljnih organizacij. To pa je sedaj, v zelo poostrenih gospodarskih razmerah, ko mislim, da še posebej velja rek »lahko je narediti, toda težko je prodati«, zelo težko. Temu cilju pa je bilo podrejeno tudi vse naše delo, pa tudi delo v naših organih upravljanja.

Omenil bi, da so bile glavne teme na sejah našega delavskega sveta naslednje: razprava in sprejemanje različnih samoupravnih sporazumov, odpiranje novih trgovin, nagrajevanje, ki naj bi bilo čim bolj stimulativno, veliko pa je bilo govora in sklepov tudi ob posebnih prodajnih akcijah, saj je bilo treba večkrat za nekatere naše »nekomercialne izdelke«, ki so se teže prodajali, nuditi posebne prodajne pogoje, popuste za kupce ter posebne stimulacije za potnike in trgovine.

Ne morem pa mimo tega, da ne bi omenil tudi veliko pritožb in ugovorov, ki smo jih morali na sejah razreševati ter o njih dokončno sklepati. Mislim, da je bila za člane delavskega sveta to še posebno nevarna naloga saj vemo, kako težko je uskladiti tako različne človeške interese ob tako različnih dejavnostih. Na koncu bi omenil še razprave ob sprejemanju periodičnih obračunov za posamezna obdobja v tem letu, ko smo se stalno soočali s težavami glede likvidnosti in smo poslovali čez vse leto na meji rentabilnosti.

Mislim, da bomo morali v prihodnjem letu prav vsi dojeti, kako v težkem položaju smo in kar najresneje delati, vsak na svojem delovnem mestu. Posebno pa se mi zdi pomembno to, da bi si morali ob razpravah in sprejemanju novega sistema nagrajevanja, posebno režijskih delavcev, prizadevati za tem, da bi bilo delo res stimulativno, nedelo pa ne. Najbrž smo do sedaj na tem področju premalo naredili. Mislim pa, da smo na Brestu prebrodili že mnoge težave in trdno sem prepričan, da bomo s skupnimi napori tudi prihodnje naloge, ki nas čakajo v novem letu, lahko premagali.

V novem letu pa želim vsem Brestovcem veliko zdravja, delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva.

● Skupne dejavnosti

ZDRAVKO ZABUKOVEC

Težko je v nekaj stavkih strniti opis celotnega delovanja delavskega sveta. Lahko pri tem

preveč poudarimo kakšno stvar, drugo pa izpustimo ali le bežno omenimo. Življenje in zlasti poslovanje ter samoupravno odločanje pa ni takšno. Vprašanja in rešitve se prepletajo ter oblikujejo celoto, v kateri zavzemamo posamezniki določeno mesto. Vsakdo želi podrobnejše, izčrpano obravnavanje »svojih« vprašanj. Delavski svet pa mora vsemu dati neko rdečo nit, logično povezavo svojih sklepov oziroma stališč.

V letu 1981 lahko kot osrednje vprašanje označimo sprejemanje srednjeročnih planskih dokumentov za obdobje 1981—1985. V zvezi s tem je bila opravljena cela vrsta aktivnosti, usklajevanj in približevanj dejanskim pogojem, na katere lahko računamo pri našem razvoju.

Podobno je bilo potrebno postaviti razmeroma trezen letni plan, utemeljen z izhodišči zaključnega računa za preteklo leto.

Veliko se je delavski svet posvetil tudi organizacijskim vprašanjem. Da bi lahko uresničevali sprejeto poslovno politiko in iz plana izvirajoče naloge, pa tudi zaradi nekaterih predpisov, je bilo potrebno večkrat — tudi med letom — spreminjati osnovni organizacijski akt, razvid del oziroma nalog. Tako smo na novo organizirali zunanjetrgovinsko in nabavno službo, službo za avto-

matsko obdelavo podatkov in notranji nadzor. Organizacijske spremembe in predpisane reelekcije so povročile tudi verižne kadrovske ukrepe. Tako smo letos imenovali na podlagi razpisa šest delavcev za vodenje posameznih služb.

Razmeroma podrobno smo reševali tudi zahteve za varstvo pravic, ki so jih naslovili delavskemu svetu delavci, ki niso bili zadovoljni z odločitvijo prvostopnih izvršilnih organov. Takih zahtev je vložilo v letu 1981 dvajset delavcev oziroma okrog 11 odstotkov vseh zaposlenih. Kljub temu pojav ni zaskrbljujoč, saj je precej teh zadev izviralo iz že omenjenih organizacijskih sprememb, ko še niso bila razčiščena vsa vprašanja in je bilo treba večkrat odločati v naglici.

Precej dela je bilo tudi v zvezi s sprejemanjem najrazličnejših sporazumov z organizacijami izven BRESTA. Od »hišnih« aktov smo letos sodelovali pri oblikovanju sprememb sporazuma, ki ureja novosti na področju stanovanjskega gospodarjenja in sprejeli pravilnik o varstvu pred požarom.

Naj omenimo še sprotne poslovanje Skupnih dejavnosti. Leto je potekalo skladno s stabilizacijskim pečatom. Glede na značilnost našega dela smo se na splošno pobudo družbenega pravnika samoupravljanja podrobneje spustili v področje stroškov in sprejeli niz ukrepov za omejevanje njihove rasti.

Precej odločitev je bilo tudi, da bi omogočili izpeljavo nalog v službi za avtomatsko obdelavo podatkov na osnovi splošnega pooblastila oziroma zadolžitve, ki so nam jih v zvezi s tem dale temeljne organizacije.

Splošna ocena, ki se mi ob razmišljanju ob preteklem delu delavskega sveta vsiljuje, je, da smo (vsaj načelno) skušali ustvarjati delavno vzdušje, ki naj prevlada v Skupnih dejavnostih, da smo sproti reševali vsaj vsa glavna vprašanja in postavili okvirna izhodišča za svoje odločitve. To je dobro: manj dobro pa je, da smo nekaterim drobnim vprašanjem kljub vsemu še vedno posvečali preveč časa.

Seveda bi se morali predlagatelji sami osvestiti in odločiti o tem, kaj je pomembno in kaj je moč urediti in kaj je zgolj mlatenje prazne (ali na pol prazne) slame. Brž, ko je vprašanje sročeno, je za tako zadevo potrebno izpeljati določene postopke. Tudi vse »pravice«, ki jih posameznik uveljavlja, niso vedno prave pravice. V omenjenem smislu bi se morali posamezniki uskladiti z interesi oziroma stališči drugih sodelavcev.

Novi organi? Verjetno bodo imeli podobne težave kot dosedanj — z doseženimi uspehi pa se pozabi tudi na težke trenutke. To priložnost bi rad izrabil še za dvojce: zdravja in uspehov v novem letu želim vsem Brestovcem in drugim bralcem Obzornika, dosedanjim članom in še posebej predsednikom izvršilnih organov delavskega sveta pa se zahvaljujem za sodelovanje pri nelahkem delu, ki so ga opravili.

DELO DRUŽBENO-POLITIČNIH ORGANIZACIJ

Ob izteku letošnjega leta smo želeli, da bi v novoletni številki zgoščeno in kritično ocenili, kakšno je bilo letošnje delo družbeno-političnih organizacij na Brestu.

Čeprav so pričujoči prispevki dokaj skopi, vendarle iz njih le izžarevajo uspehi, pa tudi slabosti iz celoletnega utripa naše družbeno-politične dejavnosti.

Samoupravno dogajanje v decembru je bilo kaj razgibano. Na sliki: obravnava planskih dokumentov v TOZD PRODAJA

Razgibano leto

DELOVANJE ZVEZE KOMUNISTOV

Delovanje Brestovih osnovnih organizacij zveze komunistov je temeljilo na sklepih 15. in 21. seje CK ZKJ, v delovnem pogledu pa na zaključkih problemske konference komunistov Bresta, ki je bila v aprilu letošnjega leta.

Na konferenci smo razpravljali o aktualnih nalogah Bresta v letu 1981 in sprejeli zaključke po posameznih področjih z nosilci in roki. Za osvežitev bi naštel področja, ki so bila obravnavana na konferenci: razvojni programi, izvoz, usklajevanje dela med temeljnimi organizacijami, izvozom in prodajo na domačem trgu, dohodkovni odnosi, nabava, prodaja, likvidnost, zmanjševanje režijskega dela, razvojno delo, nagrajevanje, avtomatska obdelava podatkov, kadrovska politika, delovna disciplina in od-

nos do dela, jubilejne nagrade, obveščanje, delegatski sistem, ocena delovanja komunistov, splošni ljudski odpor in družbena samozaščita ter povezovanje v sestavljeno organizacijo združenega dela. Zaradi raznolikosti vprašanj in nalog, ki smo si jih zadali, je bilo delo osnovnih organizacij osredotočeno v glavnem na ta vprašanja.

Ob koncu leta lahko ugotovimo, da so zastavljene naloge v glavnem izpolnjene, ali pa so se zaradi različnih vzrokov zavlekle, so pa tudi področja, na katerih z dosedanjim delom ne moremo biti zadovoljni.

V decembru so bile v vseh osnovnih organizacijah zveze komunistov volilne konference, ki so temeljito ocenile delovanje v preteklem obdobju, izvolile nova vodstva osnovnih organizacij in izdelale programe za naslednje obdobje.

M. Petan

Raznoliko delo

DELO KONFERENCE SINDIKATA DELOVNE ORGANIZACIJE

V minevačem letu je konferenca sindikata obravnavala vrsto raznolikih vprašanj, vendar bom v pričujočem sestavku na kratko obdelal le najvažnejše.

Prav gotovo je bilo eno izmed najpomembnejših področij našega dela uveljavljanje enotnega sistema nagrajevanja, ki ima svoje osnove v rezultatih dela. Problematika je bila nakazana že v letu 1980, vendar iz objektivnih razlogov v tem letu ni bila rešena.

Prvi pozitivni dosežki so se pokazali letos, ko je delavski svet delovne organizacije imenoval komisijo za prehod na enoten sistem nagrajevanja. Sedaj imamo v naši delovni organizaciji več sistemov. Komisija, katere delo sindikat v celoti podpira, je svoje delo že skoraj končala. Sistem vrednotenja del oziroma nalog je pripravljen, treba je le še izdelati vse ocenitve, jih vskladiti v kar največji možni meri, nato pa izdelati še nagradno sistema, vendar je ta naloga ostala za prihodnje leto.

Ze lani smo se dogovorili, da je treba letovanje približati čim širšemu krogu delavcev. Odločili smo se, da gremo v nabavo počitniških prikolic, kar smo tudi izpeljali. Letos spomladi pa se je pokazalo, da je odziv za letovanje glede na razpoložljive kapacitete prevelik, tako da smo morali kapacitete še povečati. Pogovarjali smo se tudi o aranžmanu v novem dijaškem domu v Portorožu in možnostih v kompleksu na otoku Mali Lošinj. Oba predloga pa sta zaradi nekaterih značilnosti (cena, prioriteta na apartmanih) nesprejemljiva.

Temo za kongres samoupravljalcev Jugoslavije, ki jo je pri-

pravila strokovna služba, smo obravnavali na osnovnih organizacijah. Naša delovna organizacija je imela za nalogo obdelati področje samoupravnega povezovanja in združevanja na osnovi dohodka. Menim, da smo temo dokaj dobro pripravili in tudi kasneje, v razpravah, primerno obdelali.

Vprašanja samoupravnih in medsebojnih odnosov v TOZD Iverka, ki so bila izredno pereča, so bila obravnavana, zavzeta pa so bila tudi stališča, na podlagi katerih mora ta TOZD stanje sanirati. Ugotovljeno je bilo, da v tej temeljni organizaciji delo ne teče tako kot bi moralo. Vse zadeve je dobil v obravnavo odbor samoupravne delavske kontrole. Na osnovi zaključkov tega odbora je bila imenovana posebna komisija, ki je zadeve nadrobno razčlenila in predlagala ukrepe za sanacijo stanja.

Letos potečejo mandati delegatov v samoupravne organe in delovne organizacije. Nosilci naloge so v zvezi z volitvami izvršilni odbori osnovnih organizacij sindikata. Evidentiranje je steklo že poleti in je v naših temeljnih organizacijah potekalo po predvidenem načrtu, tako da je sedaj za izvedbo volitev vse pripravljeno.

Poleg naštetih nalog smo se ukvarjali še s sprotno gospodarsko problematiko, predvsem s področja likvidnosti.

F. Mele

Novoletna kramljanja

V novoletnem vzdušju je nekaj posebnega. Nehote sami pri sebi ocenjujemo, kako smo preživeli leto, ki se izteka in se sprašujemo, kako bo v prihodnje.

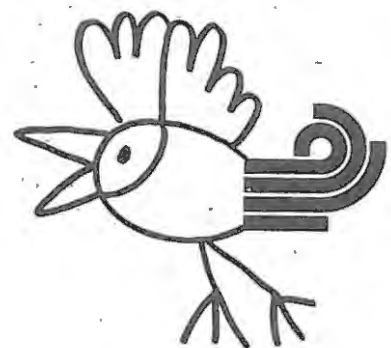
Delček tega vzdušja smo želeli zajeti z našimi novoletnimi kramljanji s posameznimi sodelavci. Škoda, da so jih člani uredniškega odbora našli le šest, vendar izseki iz splošnega razpoloženja našega kolektiva vendarle so.

Marjanca GRBEC — delavka pri preoblačenju stranic — **TOZD TAPETNIŠTVO**

V letu, ki se izteka, smo imeli vrsto težav; vendar smo jih sproti reševali in se prilagajali trenutnim položajem. Mislim, da se je kljub težavam letošnje leto kar srečno izteklo. V naši temeljni organizaciji smo letos zelo hitro menjavali proizvodni program. Ta hitra menjava je še dodatno obremenjevala proizvodno delo. Na tržišču je primanjkovalo najrazličnejših re-promaterialov. Kljub vsem prizadevanjem za nemoteno delo pa so se zaloge naših izdelkov nevarno večale.

Mislim, da naslednje leto ne bo dosti bolje, saj napovedujejo celo slabše stanje kot letos. Kljub temu upam, da se bo končalo vsaj tako kot letos, če že ne bolje.

Sodelavcem želim veliko uspehov pri delu in dobro počutje na delovnih mestih in doma, delovni organizaciji pa čimveč poslovnih uspehov. Sama pa si želim predvsem zdravja v družini.

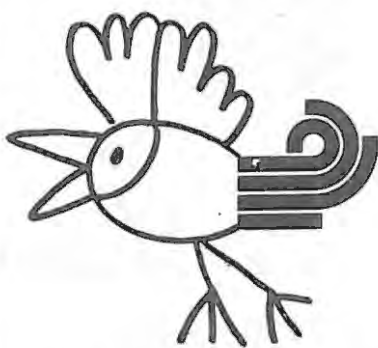

Tone Urh — oblikovanje tehnološkega postopka montaže v **TOZD POHIŠTVO**

Leto, ki se izteka, ocenjujem kot leto prizadevanj za resnično stabilizacijo, predvsem na področju zavesti. Mislim pa, da še vedno nismo dojeli, kako lahko porabimo samo toliko, kolikor več ustvarimo z boljšim delom. Premalo smo si prizadevali za organizacijo dela v celotni delovni organizaciji (v mislih imam kadrovske politike, vlaganje v sedanjo tehnologijo vseh vrst in vzdrževanje le-te).

Vsem delavcem Bresta želim veliko zdravja in sreče. Brest pa

naj bo tudi v prihodnje gonilna sila gospodarskih gibanj v občini Cerknica, tako kot je bila doslej v svojih več ali manj ustvarjalnih preteklih letih.

Franc Truden — odprema kuhinj — **TOZD GABER**

Leto, ki se izteka, je bilo, gledano s širšega gospodarskega vidika, leto velikih stabilizacijskih prizadevanj, da bi si kar čimprej izboljšali naš težki gospodarski položaj. Ker pa se napak, ki smo jih pridelovali dolga leta, ne da popraviti kar naenkrat, sem prepričan, da smo šele na začetku cilja, ki ga želimo doseči. Kdaj ga bomo dosegli, je odvisno samo od nas. Ker pa mnogi tega še ne jemljejo resno, jih mora družba prisiliti z ukrepi, ki pa jih vsi občutimo.

Tem težavam se tudi Brest ni mogel izogniti. Sicer pa vsak najbolj občuti težave na svojem delovnem mestu. Sam se srečujem z izredno velikimi težavami pri odpremi kuhinj.

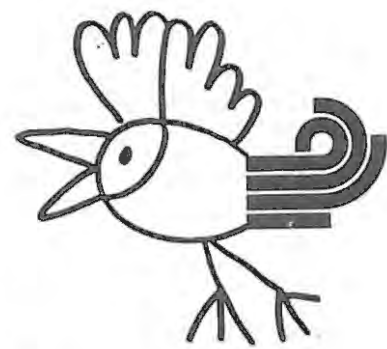
Prepričan sem, da si vsak po svoje skuša prizadevati, da bi skrajšali dobavne roke kuhinj, vendar smo dostikrat nemočni. Ob stalnem pomanjkanju materialov, korit, štedilnikov, vrat, melanite, je motena tudi proizvodnja. Žato smo kljub veliki zalogi gotovih izdelkov stalno nekompletni.

Zdi se mi, da smo vse preveč odvisni od drugih, tako da smo bolj sestavljalci kot pa proizvajalci kuhinj. Seveda pa mnogo stvari pri odpremi ne naredimo najboljše. Mnogo je reklamacij zaradi nenatančne odpreme. Imeti bi morali boljši odnos do aparatov, ki so vgrajeni v elemente in tudi do samih elementov.

Ob tem bi za stabilizacijo lahko ogromno naredili. Resnično nam manjka še veliko delovnih navad in dobrih odnosov do stvari, ki pa jih znamo ceniti le doma.

Rad bi videl, da bi se v prihodnjem letu nekateri začeli zavedati, da je debelina našega kruha odvisna samo od tega, kako in koliko bomo delali. Pred nami je še napornejšo leto, zato popravimo vsaj nekaj napak. Želim tudi, da bodo kupci še tako segali po naših kuhinjah kot do sedaj in bili še bolj zadovoljni z nami.

Osebnih želja ima vsak človek ob novem letu veliko. Čeprav človek današnje dobe hrepeni le po pridobitvi materialnih dobrin, mislim, da je v zmoti, saj so največje bogastvo človeka zdravje, mir in razumevanje med ljudmi. To želim v letu 1982 vsem članom kolektiva.

Janez ŽNIDARSIČ — vodja skladišča gotovih izdelkov — **TOZD Masiva**

Za našo temeljno organizacijo je letošnje leto uspešno; da bi le bilo tako tudi v prihodnje! V okviru celotne delovne organizacije bodo podatki verjetno nekoliko slabši. Dosegli oziroma presegli smo letni načrt, posebno pa je pomemben precejšen izvoz iz naše temeljne organizacije.

Čeprav se stvari sučejo na bolje, me še vedno marsikaj moti. Mislim, da se ob slabostih prepočasno ukrepa, pa tudi informacije v prejšnjih letih niso bile vedno prave. V mislih imam Iverko in Mineralko, pa tudi priključitev Bresta k Slovenjalesu. Na začetku so bile velike obljube, ki pa so se potem izjavile. Ukrepiti pa začnemo šele tedaj, ko je največkrat že prepozno.

Motijo me tudi velike razlike v osebnih dohodkih med temeljnimi organizacijami za enako opravljanje del in nalog. To moramo urediti. Vprašujem se, kaj je z VZD-2. Zakaj je sprejetje tega sistema spet prestavljeno?

Vemo, da je komisija, ki je bila imenovana, da uskladi dela in naloge na ravni Bresta, svoje delo že opravila. Moti me še razdeljevanje občinskih priznanj in pohval. Priznanja si zaslužijo tudi delavci za strojem. Ali ne? Takšna pa so zelo redka.

V novem letu želim zdravja družini in kolektivu ter mir v svetu, BRESTU pa uspešno gospodarjenje.

Marjan Knap, uvajanje novih projektov, AOP v Skupnih dejavnostih

Za našo službo je bilo to leto dokaj uspešno, saj smo končno le uspeli dobiti modernjši računalnik. Precej načrtov v zvezi z novim računalnikom smo že uresničili, čeprav na zunanji še ni opaziti velikih sprememb. Veliko možnosti uporabe je namreč tudi v samem centru.

Upajmo, da ga bo prihodnje leto tudi navzven bolj občutiti.

Za izpolnitev teh ciljev in želja pa bosta potrebna še večja pozornost in razumevanje med AOP in ostalimi službami, ker bomo le tako računalnik zares lahko dobro izkoristili.

Vsem Brestovcem želim srečno in uspešno 1982!

Alojz Košir — vodja oddelka površinske obdelave v **TOZD JELKA**

Končujemo izredno težavno leto, saj so se gospodarske razmere močno zaostriale. Lesna industrija je že v preteklosti najprej občutila težave. Z upadanjem kupne moči prebivalstva se je povpraševanje po pohištvo zmanjšalo, zato nam zaloge stalno naraščajo. Manjšega povpraševanja na domačem trgu pa ni moč v celoti nadomestiti z izvozom. Likvidnostno stanje je izredno zaostreno.

Realni osebni dohodki so letos močno padli. Če bomo hoteli nazadovanje ustaviti, bomo morali napeti vse sile in poiskati vse razpoložljive rezerve. Vsi se bomo morali zavedati, da lahko le z večjo in kvalitetnejšo proizvodnjo ustvarimo več sredstev tudi za osebne dohodke. Žal se še vedno precej delavcev ne zaveda, kako izredno težko stanje je.

— Kakšne so tvoje novoletne želje?

Želel bi dokončati stanovanjsko hišo, zelo pa bi bil zadovoljen, če bi razrešili likvidnostno vprašanje na Brestu. Želim tudi, da bi stekla prodaja, da bi namesto v skladišču naše proizvode odpremljali kupcem in s tem ustvarili več dohodka.

Premalo sodelovanja

NEKAJ O DELOVANJU BRESTOVE MLADINE

Spomladi so bile, kot vsako leto, volitve v vodstva osnovnih organizacij Brestove mladine. Novi ljudje, nove metode in naloge. Prva naloga je bila sodelovanje pri majskih proslavah, predvsem ob sprejemu štafete mladosti. V tem času smo si zastavili tudi nove naloge tja do novega leta. Poletni meseci pa so prinesli sezonsko zatišje, ki je trajalo do jeseni, ko so stekle nove akcije.

Izboljšalo se je sodelovanje s sindikatom, z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami pa je žal ostalo po vzajemni krivdi na slabih ravni. Vse premalo se zavedamo, da vse družbenopolitične organizacije črpajo svoj kader iz mladinskih vrst in da vzgoja mladincev ne bi smela biti le naloga mladine same, temveč vseh nas. Še nujna, če je ne gnojimo, se izčrpa. Torej...

Omeniti pa moram, da se nekaj naših mladincev šola na dopisni šoli marksizma in na občinski politični šoli, čutiti pa je potrebo po idejno-političnem izobraževanju širšega kroga mladincev.

V pripravi imamo tudi bilten celotne delovne organizacije, v katerem naj bi združevali prispevke mladincev iz vseh Brestovih osnovnih organizacij. Poleg informativnih in literarnih prispevkov naj bi vseboval tudi idejnopolične članke, tako da bi bilo to resnično kvalitetno glasilo.

Omeniti velja tudi še nekatere neposredne akcije: udarniško delo mladincev Gabra v proizvodnji, izdaja biltenov v Pohištvo in Mineralki, očiščevalne akcije mladincev iz Prodaje in Skupni dejavnosti pri novem vrtcu v Cerknici. Še posebej pa velja omeniti rezultate mladink iz Prodaje, ki so sodelovale na kvizu Mladost v pesmi, besedi in spretnosti, zmagale na občinskem in regijskem kvizu in se uvrstile na republiškega.

Pred nami pa stoje z novim letom tudi nove naloge. Povečati moramo sodelovanje z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, vključevati se moramo v problematiko naše delovne organizacije, v stanovanjska vprašanja, izboljšati delovanje osnovnih organizacij in reševati sprotne vprašanja.

S. Resinovič

Višek iz OBZORNİKA

NAŠE LETOVANJE

Še dobro, da sem tole zapisal poleti. Kje drugje kot na morju, kjer tako nimaš kaj početi. Dobro je zato, ker bi danes, ko me urednik Brestovega obzornika preganja in zasleduje kot hudič polhe, naj za božjo voljo vendarle že napišem kaj zabavnega, pa ne spravim niti enega samega priredja skupaj. Morda zaradi vremena, morda zaradi Borisa Strela ali Anje Leskovške, morda zaradi lenobe, ali pa morda zaradi nič kaj šaljivih časov.

Moj stari prijatelj Ulcus Duoden me že kar po pravilu bolj daje, ko se bliža čas dopusta. Verjetno zaradi pričakovanja; ne, kaj bomo doživeli, ampak, kaj bomo doma pozabili, da bo imela Genovefa povod za zbadanje o moji nesposobnosti, mularija pa bo pritegnila z njo. Tako je bilo, je in bo.

Letos pa v Cerknico! Stabilizacija je. Zakaj pa ne, tam ima

jo jezero, pa vrag si ga vedi kaj še, so tečarili mulci in znašali taborjansko kramo vkup.

In smo šli. Dan kot ribje oko. Kar odleglo mi je. Na Uncu z avtocesto dol, še nekaj ovinkov, takih, da sam sebi lahko v rit pljuneš in že je tu hotel Rakov Škocjan. Gneče ravno ni bilo, pa zato res ne moreš zameriti osebju, da so se šli nekakšnega cvilečega »rihtarja« po hiši.

Kako se pride do naravnega mosta, je vprašala Genovefa. Peš, je odvrnil natakarij v bordojsko rdečo opravo, ki se silno dopadljivo prilega zeleni okolici. Prospektov pa ni, jih imajo menda na upravi v skladišču zaklenjene. Pa smo šli. Bomo pa druge podzemne luknje pogledali, saj jih menda kar mrgoli po Notranjski.

Na jezeru pod temnimi Javorniki smo za prvim grmom postavili šotor in ostalo telego, tako nekako kot je tod v navadi. Še Genovefa je bila zadovoljna, da je tak blažen mir. Res, da so

nas hitro našli brenčeljni, pa krave so nas izbuljeno gledale čez zaliv. Kakšna idila, kakšen blažen mir!

V bližnjem gostilno skoči po vodo in kakšen pir, mi je ukazala Genovefa. Glej ga zlomka! Zaradi dopusta zaprto. Tudi če bi ne bilo dopustov, bi se pred dvajseto uro pred nosom obrisal, kot so si ožgane nosove pred kratkim obrisali vsi firbci na jadralski regati, me je podučil domačin in odhlačal po posilih.

Gremo pa v Cerknico na kosilo. Bo že kako. V centru smo rinili kar za ljudmi. Napisa ni bilo nobenega, da je restavracija v bližini. Pa je, velika! Precej smo ga polomili, ker smo se usedli čisto na stran, nas je podučil natakarij, ki je ravno prepeleval kolega na servirnem vozčku — prav ljubko.

Odnoslo nas je v drugi lokal, pravzaprav na vrt, kjer smo sedeli med branjevci in branjevci, med solato in zaponkami. Branjevci so se hahljali: tile so

pa res pravi turisti. Očitno imajo čas, pa naj čakajo. Skozi vrata je tedaj treščil dedec in zakrullil tisto rokarsko: jedeš malo, skidaš salo...

Gremo se kopat, so zatečarili mulci in smo se šli, pa ne na jezero, ampak na morje.

Na morju sem ves preparjen dremal in sanjaril o Cerknici. Lepa dežela, prijazni natakariji, v prijetnih gostilnah čista stranšča, domača hrana, urejen kamp ob Cerkniškem jezeru, lep motel v Rakovem Škocjanu, čolni na posodo, ribje specialitete, ličen prospekt in vodič, informacijski urad, nobenih kolon in nobenih vrst, svež zrak, opojne trate, gozdovi, kmečki turizem, urejeni kačipoti, šilce domačega pred žganci za zajtrk, predvsem pa blažen mir. Ni čudno, če se je šel turizem na Cerkniškem že rajnkli Janez Vajkard Valvasor...

Ne, tja pa ne gremo, mi je zažugala opečena Genovefa in mulci prav tako, kot bi vedela, kaj sanjam.

Genovefa vse ve in ima zmerom prav.

DRUŽINSKO MODROVANJE

Po večerji se je del družine preselil iz kuhinje v sobo, kjer imajo televizor, ta pomembni blagodar našega časa. Zlekneni v udobne naslanjače buljijo družinski člani v dogajanja na zaslonu, kjer pravkar kažejo delo nekega pomembnega simpozija. Oko kamere mirno drsi po prvih vrstah udeležencev. Vsi nekaj pišejo, prečrtujejo in podčrtujejo ter listajo po papirjih pred seboj, razen onih na zadnjih sedežih; ti imajo manj dela, saj so v »senci« in dokaj varni pred neusmiljenim očesom kamere.

»Oči, kaj tisti tam pišejo narek? Malo prej sem videl tudi tovarišico, ki pa ni imela nič table,« se je svoje radovednosti in ugotovitve znebil Janezek, ki se v šoli pravkar uči sestavljati besede v stavke. S prstkom je pokazal proti televizorju.

Očka modro ugotovi: »Prav imaš, Janezek! To je neka vrsta osnovne šole za odrasle, ki pa nas stane mnogo denarja, posebno, če je učni uspeh njenih učencev slab.«

Najdaljša noč v letu je tik pred vrati. Za silvestrovanje v našem malem mestu so organizirano poskrbeli v novi restavraciji blagovnice. Rezervacija stane osemdeset starih tisočakov. V to ceno so vračunani obilni menu, pijače in glasba, ki jo bodo prispevali »Metronomi«.

Delikatesa bo zadnji dan v letu poslovala po ustaljenem urniku, prav tako tudi bife na avtobusni postaji.

V hotelu Jezero bodo poslovali do druge ure zjutraj. Mladina bo organizirala silvestrski ples; vstopnina samo 50 dinarjev.

Cerkljica v prvem snegu. Tudi to zimo se bomo pešci najbrž sprehajali po cestišču.

Prisrčno srečanje

OBISKALA NAS JE TOVARIŠICA DRAGICA ROME

Jeseni je na našo šolo prišla tovarišica Dragica Rome-Branišelj, prva partizanka iz Cerkljice. Obiskala nas je, da bi nam pripovedovala o svojem delu in življenju med narodno-osvobodilnim bojem.

Učencem je govorila tako sproščeno in zanimivo, da smo jo napeto poslušali. Tudi spraševali smo jo in eno izmed prvih vprašanj je bilo, kako in zakaj je odšla v partizane.

Med drugo svetovno vojno so Cerkljico najprej zasedli Italijani. Vaščani so jih sprejeli s sklonjenimi glavami in z zaprtimi okni.

Sama je že prej sodelovala z mladino v različnih akcijah po vasi. Toda tudi med osovraženi tujimi vojaki so bili ljudje. Eden izmed njih ji je nekega večera povedal, da je izdana in naj zbeži. Še isti večer se je odpravila v partizane. Dodeljena je bila v dekleško četo. Kasneje je delovala kot bolničarka.

Iz članka, ki so ga napisali njeni soborci, smo spoznali, ka-

ko je bila tovarišica Dragica med partizani priljubljena. V njem so zapisali, da je zanje tudi v najtežjih trenutkih našla lepo, toplo besedo, s katero jih je bodrila in jim vlivala novih moči in poguma.

Postala je komisarka in nihče se ji ni upal upirati, čeprav je bila tako majhna, da je nekaterim segala le do ramen. Vsi so jo ubogali in spoštovali.

V težkih bojih, ki so se vrstili dan za dnem, je pomagala ranjenim soborcem in pri tem človekoljubnem delu tudi sama omahnila. Vendar je polna moči, mlada in željna svobode, hitro ozdravela in nadaljevala z bojem.

Tudi ena izmed tistih srečnih ljudi je, ki so imeli čast, da so se srečali s tovarišem Titom, si z njim izmenjali nekaj prijaznih besed, ki jih človek ne more nikdar pozabiti.

Jaz pa ne bom nikoli pozabila naše prvoborke Dragice in ostalih borcev, ki so se bojevali proti vsem, ki so hoteli zaslužiti našo domovino.

Vesna Šega, 8. d OŠ Cerkljica

O Brestovcih s socialnega vidika

INVALIDI

Invalidi predstavljajo v naši delovni organizaciji dokaj težavno vprašanje. Zaposlujeemo jih okrog 120, kar pomeni približno 5 odstotkov vseh zaposlenih delavcev na Brestu. Pri tem pa niso upoštevani invalidi I. kategorije, kajti leti so invalidsko upokojevi; prav v zadnjem letu je bilo upokojenih kar 7 delavcev.

Število 120 zajema le II. in III. kategorijo ter telesne okvare nad 30 odstotkov. Z II. kategorijo je trenutno zaposlenih 25 delavcev. To so v glavnem delavci z obolelo hrbtenico in s tem v zvezi z bolelimi okončinami — rokami in nogami. Vsi ti delajo po 4 ure dnevno in sicer lahka fizična dela.

S III. kategorijo pa je zaposlenih 68 delavcev. Ti delavci lahko delajo 8 ur dnevno, vendar le ustrezno delo glede na njihove preostale zmožnosti. Poiskati je torej treba delo, ki ga bodo lahko še opravljali in sicer v največ primerih le lahka fizično delo, po možnosti v spreminjajočem se položaju sede — stoje.

Narava naše proizvodnje pa nam to težko dopušča. Zato bo treba v prihodnje začeti s širšim reševanjem zaposlitve invalidnih delavcev. Trenutno se zavzemamo za ustanovitev aktivna invalidov na Brestu oziroma v okviru občinske konference socialistične zveze se pogovarjamo o ustanovitvi društva invalidov.

DELAVKE — MATERE — OTROŠKO VARSTVO

Zabeleženih imamo kar 34 primerov reševanja vprašanj otroškega varstva. V teh primerih je šlo za sprejem v vrtec ali za ureditev izmene, še posebno za delo v dopoldanski. Z vzgojno varstveno ustanovo v glavnem nismo imeli težav. S skupnimi močmi smo preskrbeli varstvo. Ob tem pa se je pojavljalo še vprašanje dopoldanskega dela.

V mnogih primerih so delavski sveti na naš predlog odobrili delo v dopoldanski izmeni, bili pa so tudi primeri, ko smo morali poiskati dodatne rešitve (sprememba zakončeve izmene, dodatno varstvo in podobno). Ker pa temeljne organizacije tožijo o okrnjenih dopoldanskih izmenah ravno na račun delavk — mater, razmišljamo o morebitnem popoldanskem varstvu otrok v vrtcu. Seveda je potrebna še analiza, ali bi takšno varstvo veljalo organizirati glede na financiranje, kader in vzgojni vidik. Nekaj obravnav je tudi v zvezi s šolskimi otroci zaradi različnih problematičnosti.

Delavke samohranilke (v evidenci jih je 37) bi tudi sodile sem, kajti pri njih je bilo varstvo otroka ena izmed osnovnih težav. V vseh takšnih primerih, s katerimi smo se srečali v naši službi, smo varstvo ugodno rešili. Te delavke so iskale pomoč tudi glede stanovanjskih razmer (13 primerov). V glavnem so na naše predloge oziroma priporočila dobile stanovanja pri stanovanjski skupnosti, nekaj pa tudi pri nas.

DELAVCI Z NIZKIMI DOHODKI NA DRUŽINSKEGA ČLANA

V seznamu delavcev z dohodki na družinskega člana, nižjimi od 2600 dinarjev, je zabeleženih 111 delavcev iz vseh temeljnih organizacij in skupnih dejavnosti, ali 5 odstotkov zaposlenih. Dohodek se giblje od 1.040,02 dinarjev na družinskega člana do 2.620,11 dinarjev in sicer kar polovica teh delavcev ne doseže niti 2.000 dinarjev na družinskega člana.

Iz dosedanjih podatkov je videti, da se takšni delavci preživljajo še z dohodkom iz kmetijstva, dohodkom iz popoldanske neprijavljene obrti in s stalnimi socialnimi pomočmi (v glavnem

ostareli člani družine — s strani OSSS Cerkljica). Posebnih ukrepov nismo še izvajali. Smo pa dodeljevali socialne pomoči socialno ogroženim. V enaindvajsetih primerih je bila dodeljena denarna — materialna pomoč naše službe. Predvidevamo pa, da je ta številka večja, ker nekatere temeljne organizacije dodeljujejo pomoč tudi brez naše vednosti in sicer na predlog sindikata.

Omenjena evidenca o delavcih z nizkimi dohodki na družinskega člana bo dopolnjena v pričetku prihodnjega leta, ko bodo zbrani podatki za pridobitev otroškega dodatka in bi potem na osnovi analize sprejeli ustrezne ukrepe.

DELAVCI ŠIBKEGA ZDRAVJA

Za delavce šibkega zdravja vsako leto organiziramo zdravstveno letovanje. Tesno sodelujemo z obratno ambulanto in z zdravstveno skupnostjo, tako da v večini primerov financiramo letovanje oboji (Brest — hotelski del, zdravstvena skupnost pa zdravniške usluge). Izvaja pa se tudi premeščanje na ustrezna dela glede na priporočilo obratnega zdrav-

nika oziroma specialista brez okrnjenega osebnega dohodka.

Za delavke — nosečnice pa smo v okviru Bresta pripravili seznam del in le-te ob težavah premestijo na ustrezno delo. S tem seznamom je seznanjena tudi ginekološka ambulanta pri zdravstvenem domu.

ALKOHOLIZEM

Kot drugod je alkoholizem tudi pri nas velik problem. Rešujemo ga v bolj mili obliki in neenotno. Prek naše službe je bilo obravnavanih oziroma vodenih 38 primerov. V glavnem gre že za končne faze pitja in za hospitalne obravnave. Približno četrtina obravnavancev je treznih in nekaj od njih (7) jih obiskuje klub zdravljenih alkoholikov. V večini pa gre za povratnike.

V prihodnje bi morali na Brestu vpeljati strožje kriterije in enotno metodologijo obravnave. Vem pa, da je to težko izpeljati. Ob koncu naj omenim še obravnavane stranke v zvezi z ločitvijo (10), zaposlitvijo (1), skrhanimi delovnimi odnosi in mladoletnim prestopništvom.

V. Bevc

Volitve in referendum

23. decembra 1981 so bile v vseh Brestovih temeljnih organizacijah in v delovni skupnosti volitve v delavski svet delovne organizacije ter v delavske svete, disciplinske komisije in odbore samoupravne delavske kontrole temeljnih organizacij in delovne skupnosti.

Volitev in referendum se je v posameznih temeljnih organizacijah in delovni skupnosti udeležilo:

V TOZD Pohoštvo 90 odstotkov ali 649 volilnih upravičencev, v TOZD Iverka 74 odstotkov ali 118 volilnih upravičencev, v TOZD Masiva 91 odstotkov ali 27 volilnih upravičencev, v TOZD Gaber 87,7 odstotka ali 129 volilnih upravičencev, v TOZD Zagalnica 92 odstotkov ali 166 volilnih upravičencev, v TOZD Jelka 95 odstotkov ali 167 volilnih upravičencev, v TOZD Tapetništvo 85 odstotkov ali 107 volilnih upravičencev, v TOZD Prodaja 82,4 ali 197 volilnih upravičencev, v TOZD MINERALKA 100 odstotkov ali 46 volilnih upravičencev ter v delovni skupnosti Skupnih dejavnosti 93,6 odstotkov ali 176 volilnih upravičencev.

Vsi predlagani kandidati so bili izvoljeni z večino glasov.

Obenem smo z referendumom sprejemali tudi samoupravni sporazum o urejanju stanovanjskih zadev.

V posameznih temeljnih organizacijah in v delovni skupnosti je bil sprejet z naslednjimi odstotki glasov:

v TOZD Pohoštvo s 76,8 odstotki, v TOZD Iverka s 57 odstotki, v TOZD Masiva s 75 odstotki, v TOZD Zagalnica s 75 odstotki, v TOZD Gaber s 72,8 odstotki, v TOZD Jelka s 76 odstotki, v TOZD Prodaja s 63,3 odstotki, v TOZD Tapetništvo s 73 odstotki, v TOZD Mineralka s 69,5 odstotki ter v delovni skupnosti Skupnih dejavnosti s 86,2 odstotki.

Z. Jerič

Stabilizacijsko gretje

Pisalo se je leto 1980. Javna občila so vse bolj napovedovala najrazličnejše stabilizacijske ukrepe za izboljšanje naših gospodarskih razmer. Posebno pozornost smo posvečali potrošnji energije, v glavnem nafte in njenih derivatov, katerih cene na svetovnem trgu skokoma naraščajo.

Pa se je spomnil nekdo, da v bloku, v katerem stanuje, skrbi za gretje peč s tekočimi gorivi. Predlagal je hišnemu svetu, naj sprejme sklep o nakupu peči na trda goriva, saj da je premoga pri nas dovolj in še cenejši bo kot gorilno olje.

Rečeno — storjeno. Sklep je bil sprejet in organ, ki se ukvarja s hišnimi zadevčinami v našem malem mestu, je posredoval naročilo in verjetno tudi poravnal račun za dobavo peči na trda goriva.

Proizvajalec peči (baje je to livarna v Smederevu) je naročniku peč tudi dobavil. Ker voznik tovornjaka ni vedel, kam naj dele peči razloži, jih je kratkomalo odložil na zelenico pri vratarnici TOZD Pohoštvo. Dragoceni litoželezni deli peči so tako samevali na zelenici in preraščala jih je trava, pa tudi v napoto so bili in na očeh marsikomur.

Po več mesecih se je le našla brihtna glava in dala povelje, naj se ta zarjavela ropotija umakne drugam, na bolj primeren prostor, kjer ne bo v napoto in v obeh vseh mimoidočih.

Tako je ta nesrečna peč v svojih razstavljenih delih romala borih tristo metrov naprej, za ograjo.

Sedaj se piše leto 1981, ki se že izteka. Zarjaveli ostanki nekdanje stabilizacijske peči na trda goriva samevajo in čakajo na svojega odrešitelja, vsi zaraščeni s travo in robidovjem in še vedno bodejo v oči mimoidočih. Še nekaj mesecev in pognala bo nova trava, še bolj bujna in bolj visoka in takrat tistega železja res ne bo nihče več videl.

Vprašajmo se: ali je peč kriva, da so stanovalci prepozno ugotovili, kako nimajo primerne prostora za skladiščenje trdega goriva in da tudi dimniki niso ravno primerni za kurjavo s trdimi gorivi? Ali stanovanjski dinar res ne zasluži, da bi ga gospodarneje obračali?

Naj bo tako ali drugače. Dejstva so tu in razdejana peč verjetno tudi pozabljena in iz papirjev verjetno že odpisana.

Slišal, videl in zapisal

Š. Bogovčič

BRESTOV pred 10 leti GLASILO KOLEKTIVA

(Iz številke 51 — 31. december 1971)

Z VEČJIM OPTIMIZMOM V NOVO LETO 1972

Glavna značilnost letošnjega leta je bila izredno nestabilna gospodarska situacija, ki jo je spremljala rekordna inflacijska stopnja. Inflacijsko naraščanje stroškov in cen je bilo prisotno v vsem svetovnem gospodarstvu, posebej ostro pa v našem jugoslovanskem prostoru, saj je bila tri do štirikrat večja.

Pogoji za gospodarjenje so bili torej izredno nestabilni in neugodni. Posebej velja to za tiste gospodarske organizacije, ki so usmerjene na zunanja tržišča, saj tuja tržišča ne morejo priznati našega naraščanja stroškov, ki so v svetovnem gospodarskem prostoru skoraj rekordna. Naše podjetje, ki sodi med velike izvoznike, saj smo v lesni panogi največji izvoznik, je bilo ob teh dogajanjih vsekakor izredno prizadeto.

USTAVNI AMANDMAJI SPREJETI

Že ob sprejemanju zveznih, posebno pa še republiških ustavnih dopolnil, se je ugotavljalo, da bo to terjalo velike spremembe v sedanji splošni praksi našega gospodarstva, ker je le-to pretežno centralistično organizirano. Pri razpravah in ocenah o tem sem imel pogosto v mislih sedanjo organizacijo BRESTA, še posebej pa njegov statut. Kdor je prebral amandmaje, lahko ugotovi, da Brestov statut organizacijsko (samoupravno) v celoti, vsebinsko pa pretežno ustreza zahtevam amandmajev, še posebno tistim določilom, ki se nanašajo na poslovne enote.

NOV NAČIN V OBLIKOVANJU LANSIRNIH PLANOV

S stabilizacijskim programom podjetja smo med drugimi nalogami sprejeli tudi načelo, da je treba tudi na področju operativnega planiranja začeti z obravnavanjem lansirnih planov drugače, kot smo delali do sedaj. Predvsem smo poudarili, da ti plani niso samo stvar dveh ali treh odgovornih iz prodajne službe ter poslovne enote, pač pa, da je treba plan obravnavati iz nabavnega, kooperacijskega, tehnološkega, ekonomskega, prodajnega in proizvodnega vidika.

SPORAZUMEVAMO SE O DELITVI DOHODKA

Poslovna enota oblikuje maso sredstev za kalkulatívne osebne dohodke na podlagi enake vrednosti točke (za vse poslovne enote) po naslednjih merilih:

- za proizvodne delavce: po fizičnem obsegu proizvodnje in storitev,
- za režijske delavce: po razmerju med doseženim in planiranim obsegom proizvodnje, ugotovljenem po norma urah;
- za delavce, ki so vezani na obseg prodaje: po obsegu fakturirane prodaje;
- za glavnega direktorja: po posebnih merilih v smislu samoupravnega sporazuma lesne industrije Slovenije.

NAŠ NOV ZAŠČITNI ZNAK

Kaj znak predstavlja? Znak lahko tolmačimo tako: ob osrednji liniji črke B (Brest) se nizajo zakrivljen oblanec, krivljena in nato ravna deska. Torej znak res predstavlja delček proizvodnega procesa; pri obdelavi lesa se oblanec skrivi in oblikuje črko »B«.

VABLJIVA RAZSTAVA V SALONU POHIŠTVA

Samo še imena: Svoja dela vam predstavljata akademska slikarja France GOLOB in Milan ROT, oba delavca Brestovega kolektiva, prvi Celjan, drugi domače gore list. Dela, ki jih razstavljata, so na voljo morebitnim kupcem, vsak po eno stvaritev pa darujeta podjetju kot osnovo za fond likovnih stvaritev cerkniške slikarske kolonije, v kar naj bi po njuni zamisli prerasli ti spodbudni začetki njenega ne-le slikarskega, ampak tudi organizacijskega kulturniškega prizadevanja.

Prihodnji razvoj in usoda te ideje sta seveda v veliki meri odvisna od nas, od Bresta in od Cerknice v celoti in morda predvsem od pravkar ustanjavljajoče se kulturne skupnosti.

USTANOVLJENA JE KULTURNA SKUPNOST

S kulturno skupnostjo je vsekakor zagotovljena neka najosnovnejša gmotna podlaga za uspešno kulturno prosvetno delo na našem področju. Koliko bomo to osnovo znali razširiti in povečati, pa ni odvisno le od tovarišev, ki so si prostovoljno zadali nalogo izpeljati kulturo iz njenega mrtvila, ampak od nas vseh, ki tu v tem našem malem svetu živimo.

IZ NOVOLETNE ZABAVNE PRILOGE

CANKAR (v intimnem okolju najelitnejše kavarne našega mesta oziroma se po Rotovih upodobitvah škocjanovih naravnih mostov):

Slišal sem, da imate v Cerknici kar nekaj galerij, kjer vaš Perko stalno razstavlja svoja platna?

OZORNİK (ves žareč): Prav ste obveščeni, tovariš Cankar. Kar nekaj galerij je v Cerknici. Naše mesto se zaveda, da ne bi bilo prav, če bi vse to slikarjevo veliko delo zbasali v en sam javni prostor. Njegova platna bi, tako vsem na oči, izgubila svojo vrednost. Tako pa je njegovo delo varno spravljeno v nekaj privatnih stanovanjih.

CANKAR: To ste resnično duhovito rešili. Blagor umetniku, zakaj shranjena so njegova dela!

O dobri četvi smo razpravljali vse leto in v javne se razprave vključevali vneto. AODM, pravilniki in sporazumi, pa še sklepi — a nič bolj težki niso bili naši žepi.

VELIK TURNIR V CERKNICI

Kegljaški klub Brest Cerknica organizira v času novoletnih praznikov, v soboto 2. in v nedeljo 3. januarja tradicionalni novoletni turnir (letos že štirinajsti) v spomin na državnega reprezentanta in našega člana Lea Groma. Nastopili bodo najboljši slovenski kegljači.

Vse, ki vas zanima kegljaški šport, vabimo na ogled zanimivega tekmovanja!

KK Brest

ZABAVNE PRIREDITVE

3. januarja ob 17. uri bo v športni dvorani v Cerknici NOVOLETNI KONCERT. Nastopajo SREBRNA KRILA, Tomaž Domicelj, Moni Kovačič in skupina Era. Organizator — osnovna organizacija ZSMS Brest.

Smučišča so oživila

ZVEZNI SEKRETARIAT ZA LJUDSKO OBRAMBO — PERSONALNA UPRAVA — OBJAVLJA

NATEČAJ

za sprejem kandidatov za učence splošnih srednjih šol, gojence srednjih vojaških šol rodov in služb in učence šole za strokovne delavce v vojaško-tehničnih poklicih v letu 1982.

SREDNJE VOJAŠKE ŠOLE

- Letalsko splošna srednja vojaška šola »Maršal Tito« v Mostarju,
- splošna srednja vojaška šola »Bratstvo-enotnost« v Beogradu,
- splošna srednja vojaška šola »Ivo Lola-Ribar« v Zagrebu,
- splošna srednja vojaška šola »Franc Rozman-Stane« v Ljubljani,
- srednja vojaška šola kopenske vojske v Sarajevu,
- tehnična srednja vojaška šola kopenske vojske v Zagrebu,
- letalsko tehnična srednja vojaška šola v Rajlovcu,
- mornariško tehnična srednja vojaška šola v Splitu,
- intendantska srednja vojaška šola Sarajevo,
- sanitetna srednja vojaška šola v Novem Sadu,
- šola za strokovne delavce v vojaško-tehničnih poklicih (radarsko-relejni in telefonskih naprav).

POGOJI ZA SPREJEM: Na natečaj se lahko prijavijo fantje, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje zahteve: da so zdravi, da niso bili sodno kaznovani in da proti njim ne teče kazenski postopek, da imajo priporočilo upravnega organa za ljudsko obrambo; da imajo soglasje staršev; da imajo v 7. in 8. razredu najmanj dober uspeh in najmanj dobro oceno iz predmetov matematika, fizika in kemija. V našete šole je možen vpis v 1., 2. in 3. razred, s tem, da so kandidati rojeni 1966, 1965, 1964 ali kasneje.

Kandidati, ki se žele javiti na ta razpis, naj se zgledajo pri občinskem upravnem organu za ljudsko obrambo, kjer bodo dobili vsa pojasnila.

PRAVICE IN OBVEZNOSTI UČENCEV IN GOJENCEV

Šolanje se začne 1. septembra in traja štiri ali dve leti. Učenci in gojenci stanujejo med šolanjem v internatu in imajo na stroške zveznega sekretariata za ljudsko obrambo pravico do stanovanja, hrane, oblačil in obutve, šolskega pribora, učbenikov, zdravstvenega varstva, denarnega nadomestila za prevoz do doma in nazaj, ob polletnih in letnih šolskih počitnicah do mesečnih denarnih prejemkov.

Učenci oziroma gojenci so dolžni po končanem šolanju ostati v službi v JLA toliko časa, kolikor določa zakon. Medsebojne obveznosti kandidatov in ZSLO bodo urejene s pogodbo.

Natečaj traja do 28. februarja 1982. O rešitvah prošnji za sprejem bodo kandidati obveščeni do konca marca 1982.

Filmi v januarju

1. ob 16. uri in ob 19.30 — hongkonški karate film ZMAJEVA IGRA SMRTI.
1. ob 16. uri in ob 19.30 — italijanska komedija POLICIJA PROTI GANGSTERJEM.
1. ob 16. uri in ob 19.30 — ameriški fantastični film POSASTI MORJA.
1. ob 19.30 — francoski mladinski film GIMNAZIJE.
1. ob 19.30 — francoski film POLICAJKA.
1. ob 19.30 in 10. 1. ob 16. uri — turški pustolovski film ALI BABA IN ŠTRIDESET RAZBOJNIKOV.
1. ob 19.30 — angleška shriljivka HIŠA GROZE.
1. ob 19.30 — italijanska komedija PLAČANI LJUBIMEC.
1. ob 19.30 — angleški ljubezenski film IDEALEN PAR.
1. ob 19.30 in 17. 1. ob 19.30 — nemški erotični film DEKLETA GREDO V MÜNCHEN.
1. ob 19.30 in 17. 1. ob 16. uri — ameriški akcijski film IZZIV.
1. ob 19.30 — italijanska kriminalka CARLEONE.
1. ob 19.30 — francoski ljubezenski film MRHA.
1. ob 19.30 in 24. 1. ob 16. uri — španski ljubezenski film CARMEN IZ GRANADE.
1. ob 19.30 — ameriška drama TESSA.
1. ob 19.30 — francoski film NOČNE IGRE.
1. ob 19.30 — jugoslovanski film EROGENA CONA.
1. ob 19.30 in 31. 1. ob 16. uri — ameriški pustolovski film MOŽ Z BOGARTOVIM OBRAZOM.
1. ob 19.30 in 31. 1. ob 19.30 — nemški erotični film BEGUNKE.

Kegljaške novice

Kegljači KK Brest so uspešno nastopili na ekipnem prvenstvu Notranjske, kjer so zmagali in se tako uvrstili v prvi del tekmovanja republiške lige, ki bo na kegljiščih v Kočevju, Kamniku, Ivančni gorici in Ankaranu.

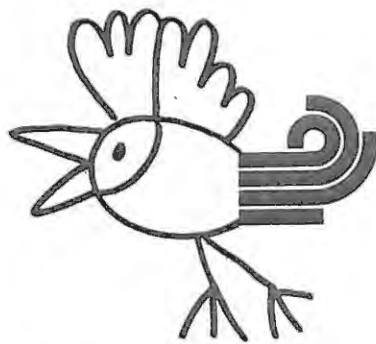
Rezultati prvenstva Notranjske:

1. Brest 21086 kegljev
2. Il. Bistrica 19921 kegljev
3. Postojna 19876 kegljev
4. Logatec 19470 kegljev

V tekmovanju primorsko-notranjske lige so v 3. kolu premagali ekipo Nove Gorice kar za 338 kegljev ter z rezultatom 5449 kegljev postavili tudi ekipni rekord cerkniškega kegljišča.

Brest 5449 (Prešeren 896, Kraševac 879, Mulec 901, Turk 922, Založnik 959, Gornik 892);

Nova Gorica 5111 (Makarovič 856, Lukežič 819, Pahor 837, Radočaj 878, Grmek 846, Kodrič 875).

BORBENE IGRE — TRIM LIGA ZA POKAL KEGLJIŠČA

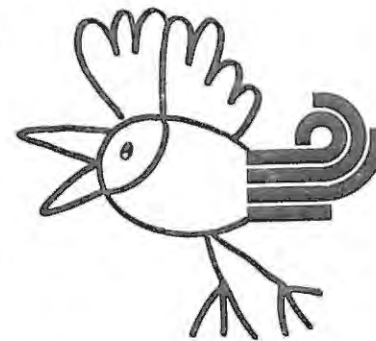
Vrstni red po 7. kolu:

1. Kovinoplastika 12 točk
2. Martinjak 12 točk
3. Elektro 12 točk
4. Gozdno gospodarstvo 8 točk
5. Brest 6 točk
6. Upokojenci 6 točk
7. Komunala 6 točk
8. Skupščina občine 6 točk
9. Kartonažna 6 točk
10. Gradišče 4 točke
11. Mladinci 4 točke
12. SAP 4 točke
13. Kovind 2 točki

Hkrati s trim ligo tekmujejo še posamezno na 100 lučajev. So deluje 96 tekmovalcev.

Trenutni vrstni red:

1. Bavdek Jože, Gradišče, 866, po-drtih kegljev
2. Šega Vasja, Brest, 857 podrtih kegljev

BRESTOV OBZORNIK — glasilo delovne organizacije Brest Cerknica, n. sol. o.

Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC.

Ureja uredniški odbor: Marta DRAGOLIČ, Vanda HACE, Ana KOGEJ, Božo LEVEC, Marta MODIC, Leopold OBLAK, Anton OBREZA, Janez OPEKA, Bernarda PETRIČ, Beno ŠKERLIJ, Franc TURK, Irena ZEMLJAK in Viktor ŽNIDARŠIČ. Foto: Jože ŠKRLJ.

Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdelavi proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje Izvršnega sveta SR Slovenije, št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).